چاپی دووەم

ئینسایکلۆپیدیای وێنەداری فەرموودەکانی پێغەمبەر ﷺ

ئاستی شەشەم

باخچەی چاکەکاران بۆ منداڵی مسوڵمان

ئامادەکردنی
دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی

وەرگێڕانی
سیروان کاکە ئەحمەد

ئاستی شەشەم

باخچەی چاکەکاران

بۆ منداڵی مسوڵمان

بەرنامەیەکە ٥٠ فەرموودەی

پێغەمبەری خۆشەویست ﷺ لە خۆی دەگرێت

ئامادەکردنی

دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی

وەرگێڕانی

سیروان کاکە ئەحمەد

دیزاینی وێنەکان

هودا سەعدەدین جیباوی

ناوی کتێب: باخچەی چاکەکاران بۆ منداڵی مسوڵمان (ئاستی شەشەم)

ئامادەکردنی: دکتۆر ئیبراهیم عەبدوڕەحمان عانی

وەرگێڕانی: سیروان کاکە ئەحمەد

پێداچوونەوەی: پڕۆژەی پیت بۆ خزمەتی فەرموودە

دیزاینی وێنەکان: هودا سەعدەدین جیباوی

دیزاینی بەرگ: ناوەندی ڕێنوێن

دیزاینی تێکستی کوردی: دانا حەسەن

نۆبەتی چاپ: دووەم ۲۰۲۱

چاپ: ناوەندی ڕێنوێن

تیراژ: (۱۰۰۰) دانە

ژمارەی سپاردن: لە بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان ژمارە (۲۰۱۲)ـی ساڵی (۲۰۲۰)ـی پێ دراوە.

ناوەندی ڕێنوێن

07511408868 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

سلێمانی - بازاڕی ئاوباریک - نهۆمی یەکەم
بەرامبەر کاسۆمۆڵ - دوکانی ژمارە (٦٦)

باخچەی چاکەکاران

بۆ منداڵی موسوڵمان

٦

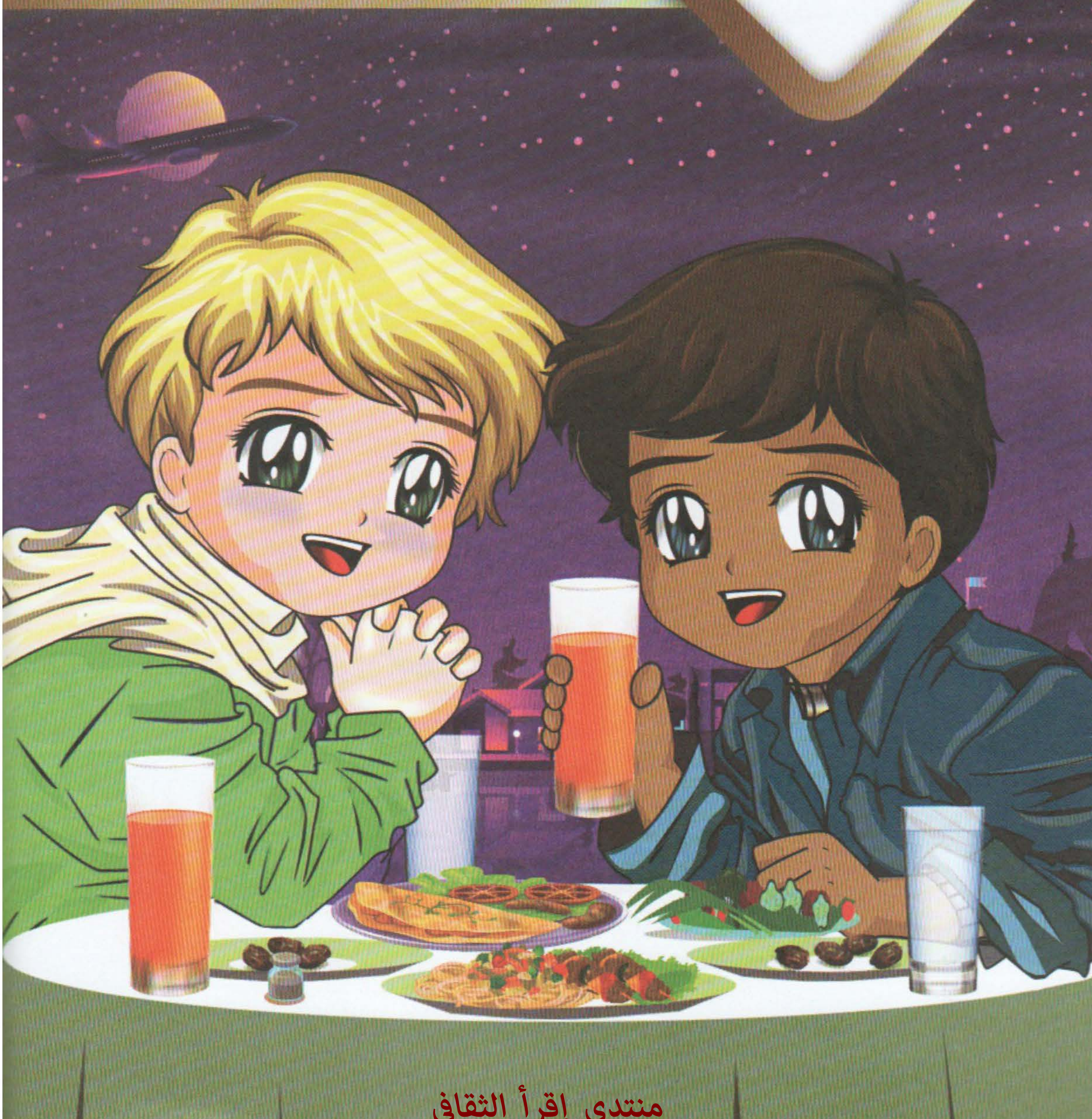
ئاستی شەشەم

لێبوردەیی و ئاسانکاریی ئیسلام

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((كلوا، واشرَبوا، وتصدَّقوا، والبَسوا في غيرِ إسرافٍ ولا مَخِيلةٍ))

بخۆن و بخۆنەوە و ببەخشن و بپۆشن، بەبێ زێدەڕۆیی و فیزکردن.

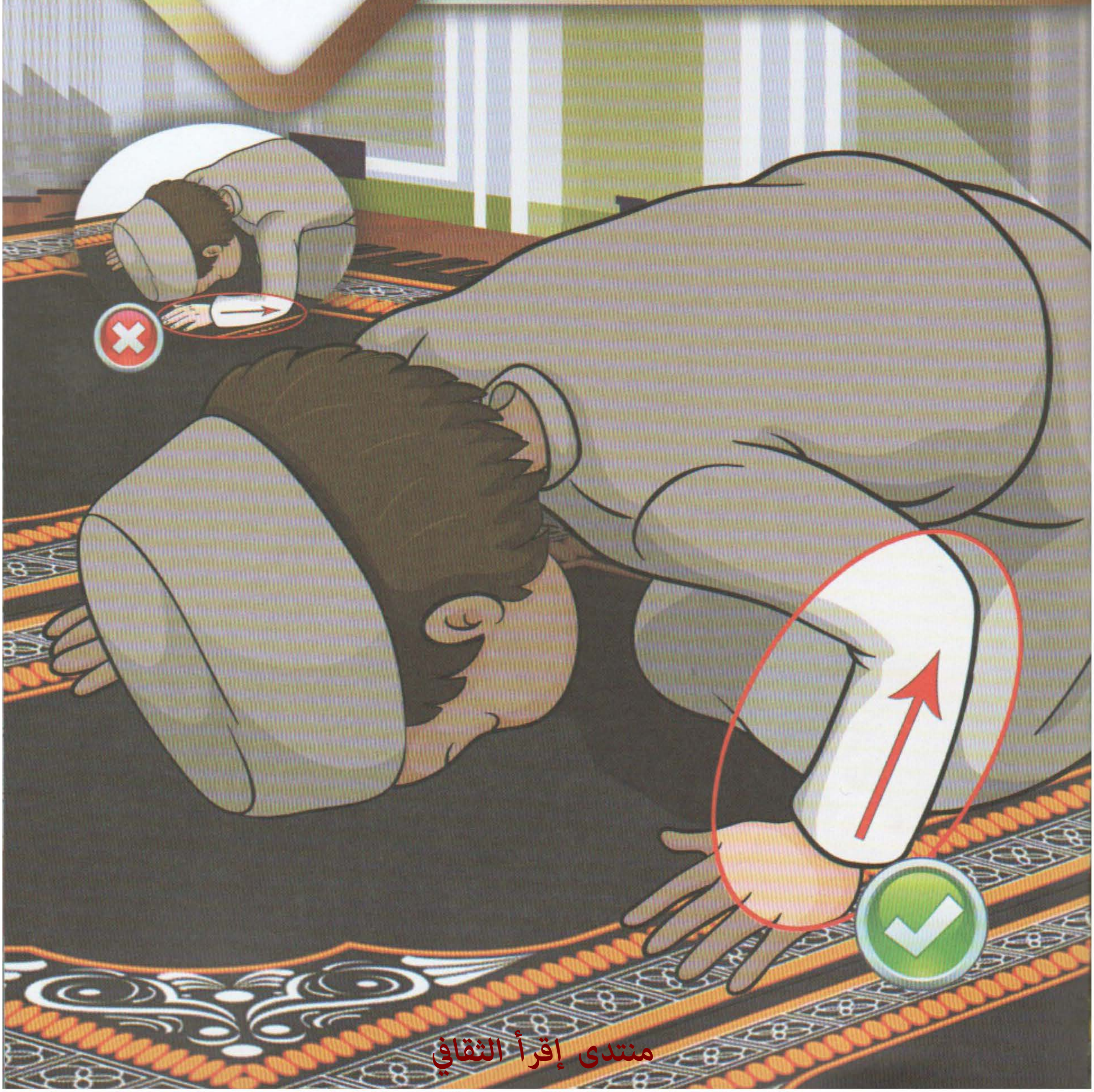

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إذا سجدَ أحدُكُم فليعتَدِلْ،ولا يفترِشْ ذراعَيهِ افتراشَ الكلبِ))

چۆنیەتی کڕنووشبردن لە نوێژدا

ئەگەر یەکێکتان کڕنووشی برد با ڕێک بێت،
با باسکی ڕانەخات، وەک ڕاخستنی سەگ.

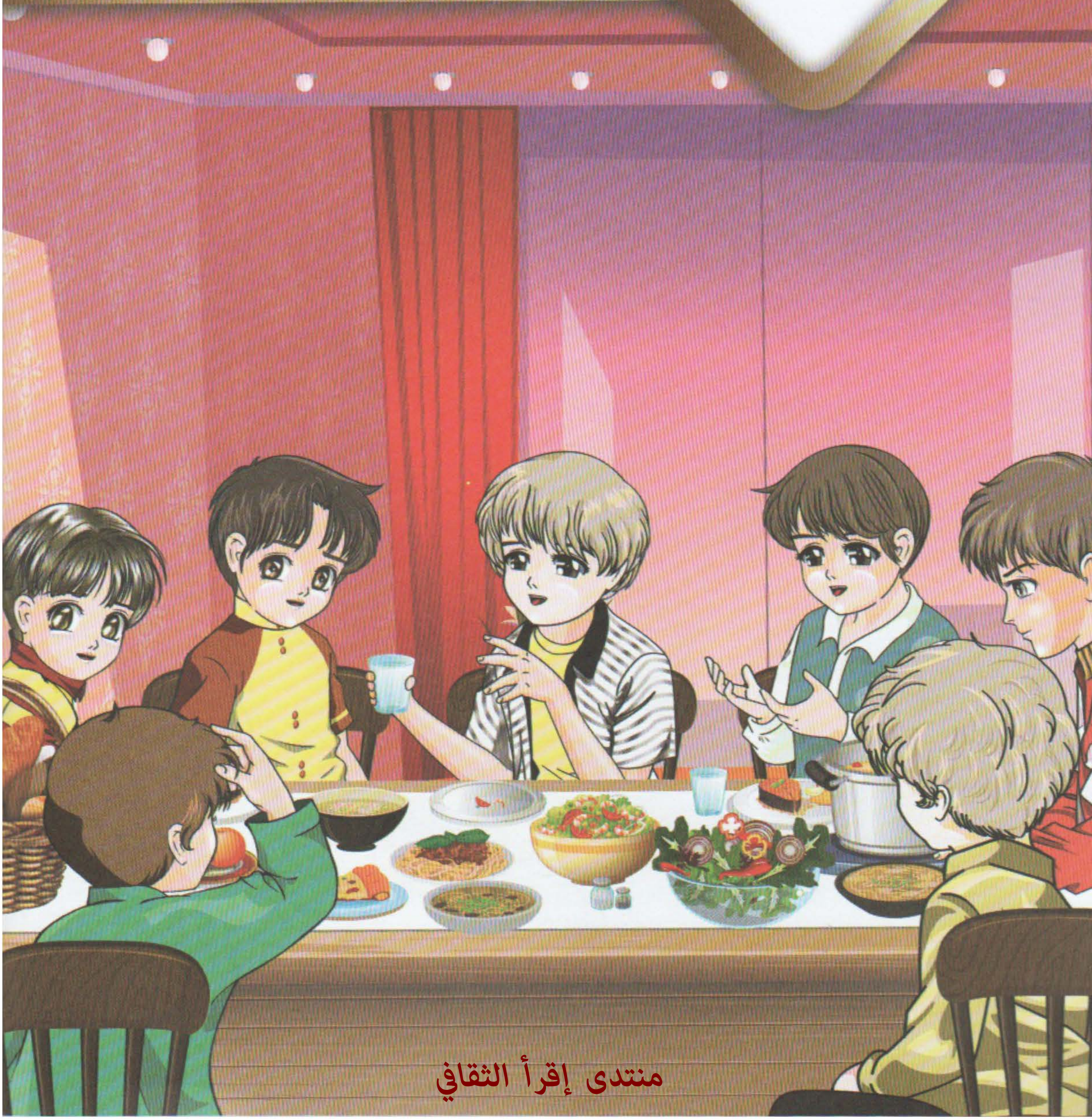

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((اجتمِعوا على طعامِكم واذكروا اسمَ اللهِ يُبارَكْ لكم فيه))

بەرەکەتی کۆبوونەوە لەسەر خواردن

لەسەر خواردنەکانتان کۆببنەوە و ناوی خوا بێنن، خوا بەرەکەتتان بۆ تێدەخات.

4

له ئادابەکانی ئەو کەسەی دەپژمێ

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَضَعْ كَفَّيْهِ عَلَى وَجْهِهِ وَلْيَخْفِضْ صَوْتَهُ))

ئەگەر یەکێکتان پژمی، با دەستی بخاتە سەر ڕووخساری و دەنگی نزم بکاتەوە.

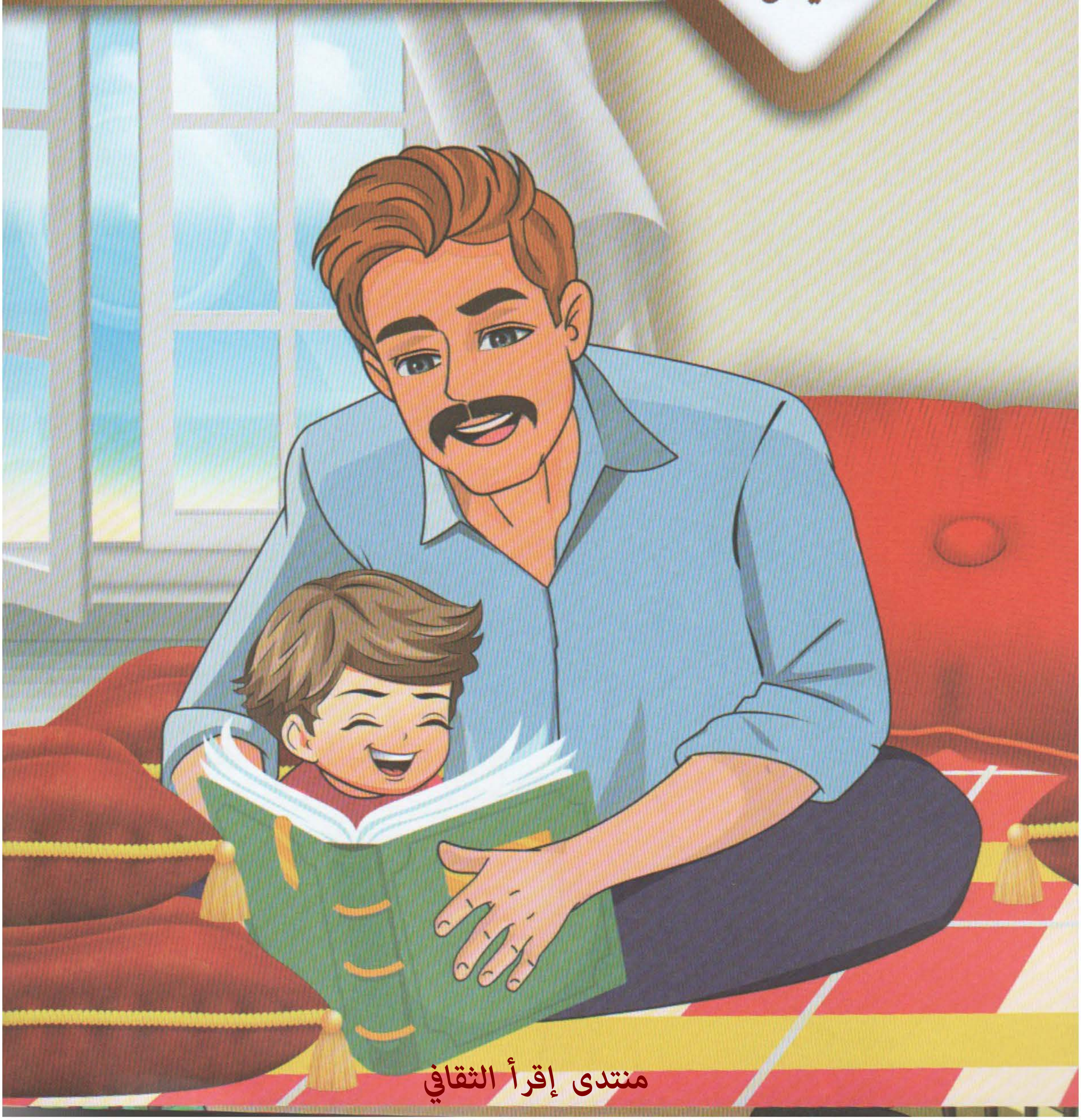

خۆڕازاندنەوە به سیفەتی نەرم و نیانی

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إذا أرادَ اللهُ بأهلِ بيتٍ خيراً أدخلَ عليهمُ الرِّفقَ))

ئەگەر خوا ویستی چاکەی بە بنەماڵەیەک هەبێ نەرم و نیانیان دەخاتە ناو.

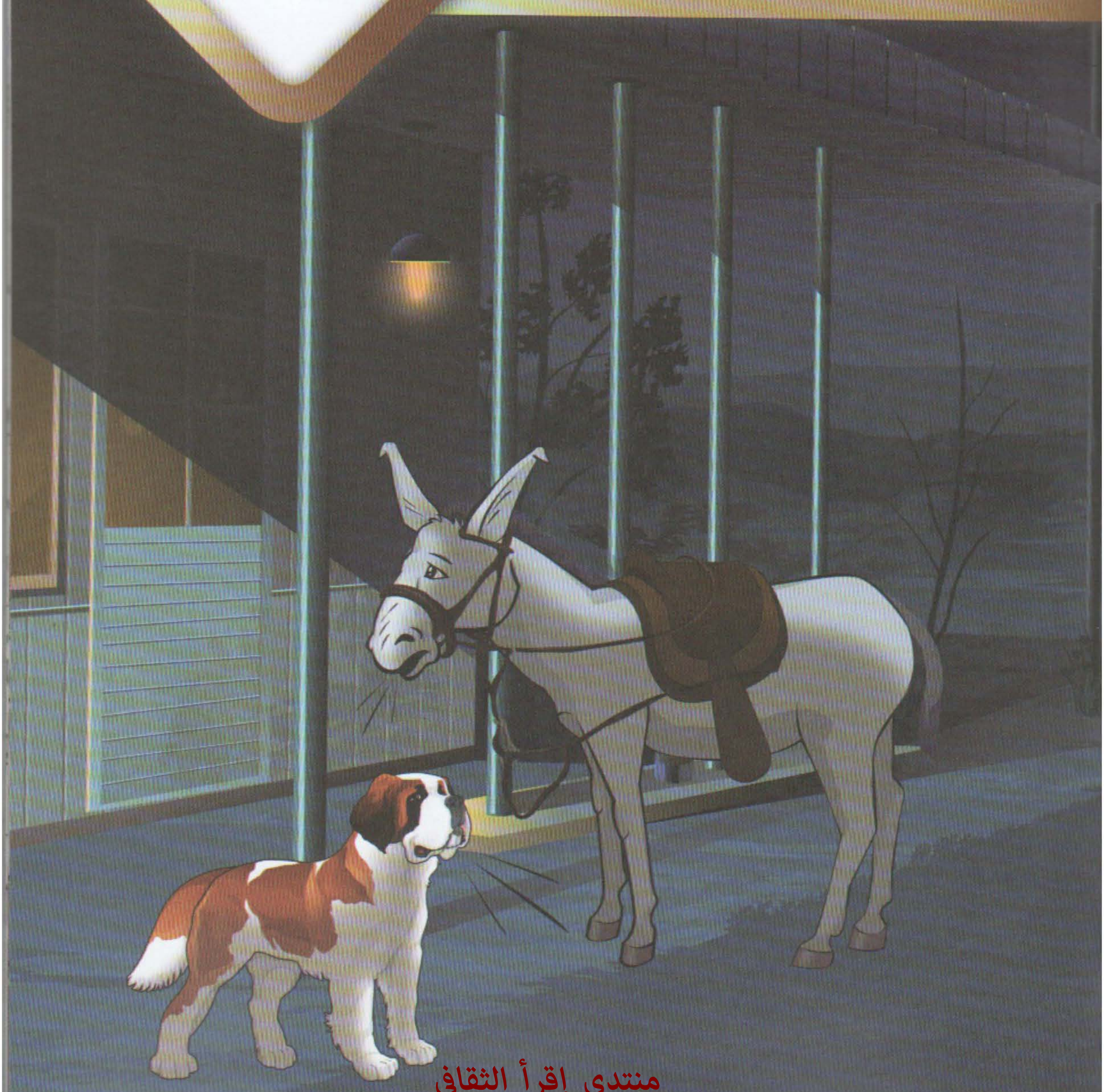

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إذا سمعتم نِباحَ الكلابِ ونَهِيقَ الحمارِ بالليلِ فتعوذوا باللهِ))

پەناگرتن بە خوا لە کاتی بیستنی دەنگی سەگ و کەر

ئەگەر وەڕینی سەگ و زەڕینی کەرتان بیست بە شەو، پەنا بە خوا بگرن.

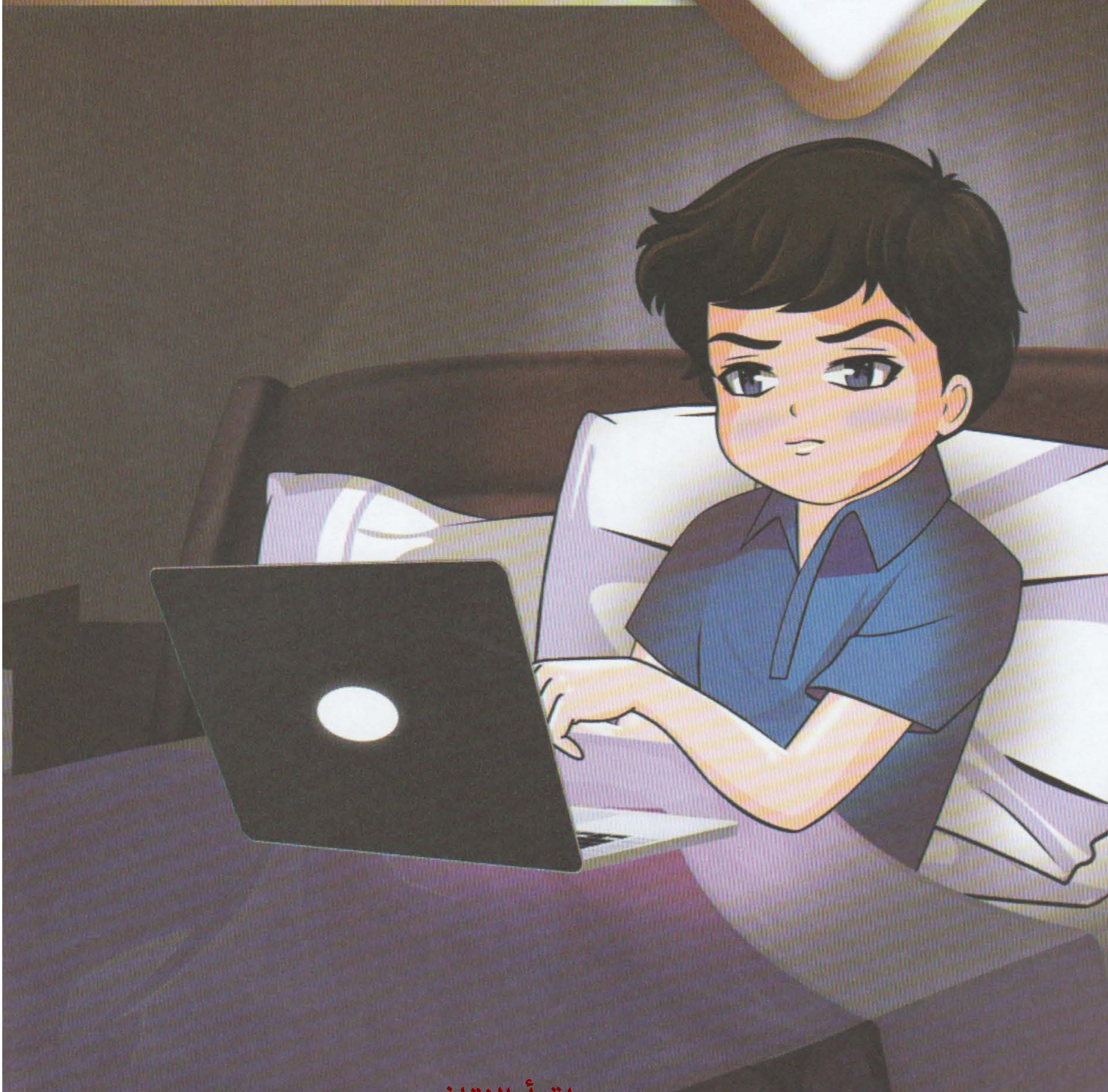

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((ما كَرِهْتَ أن يراه النَّاسُ ، فلا تَفْعَلْهُ إذا خَلَوْتَ))

وریابوون لەو گوناهانەی لە تەنیایی دەکرێن

هەرچی حەز ناکەی خەڵک بیبینێ، ئەوە لە کاتی تەنیایی و پەنهان ئەنجامی مەدە.

دوعای له خەو هەڵسان

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((الحَمْدُ لِلّٰهِ الذي أَحْيَانَا بَعْدَ ما أَمَاتَنَا، وإلَيْهِ النُّشُورُ))

ستایش بۆ ئەو خوایەی زیندووی کردینەوە دوای ئەوەی مراندمانی، گەڕانەوەشمان هەر بۆ لای ئەوە.

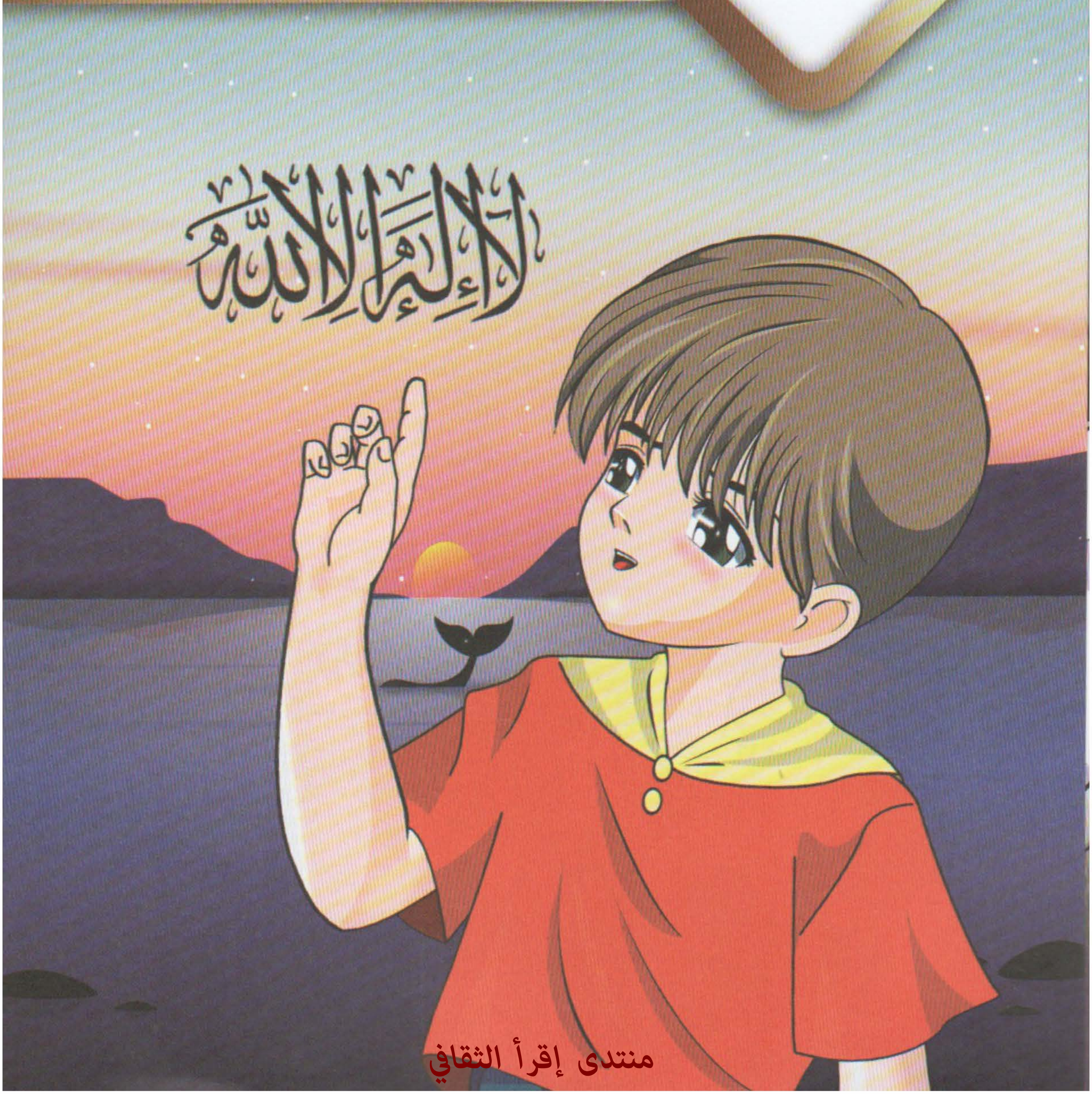

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((مَنْ قَالَ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصاً دَخَلَ الجَنَّةَ))

كليلى چوونه نێو بەهەشت

هەر کەس لە ناخەوە بڵێ: (لا إله إلا الله) دەچێتە بەهەشتەوە.

10

له حوكمه‌كانی پۆشاكه‌كان و خۆڕازاندنه‌وه

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((أُحِلَّ الذَّهبُ والحريرُ للإناثِ من أمَّتي وحُرِّمَ على ذُكورِها))

زێڕ و حه‌ریر حه‌ڵاڵكراون بۆ ئافره‌تانی ئۆممه‌ته‌كه‌م و، حه‌ڕام كراون له‌سه‌ر پیاوه‌كانیان.

ناوەکانی پێغەمبەر (ﷺ)

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((أَنَا مُحَمَّدٌ، وَأَحْمَدُ، وَالْمقَفِّي، وَالْحَاشِرُ، وَنَبِيُّ التَّوْبَةِ، وَنَبِيُّ الرَّحْمَةِ))

من ئەو ناوانەم هەن: (محمد، وأحمد، والمقفي، والحاشر، ونبي التوبة، ونبي الرحمة).

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((اِعْلَم أَنَّ فِي الصَّبْرِ عَلَى مَا تَكْرَهُ خَيْراً كَثِيْراً))

ئارامگری کلیلی هەموو دەرگایەکی خێرە

بزانە بە دڵنیایی لە ئارامگرتن لەوەی پێت ناخۆشە، خێرێکی زۆر هەیە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((سُبْحَانَ اللهِ وَالحَمْدُ للهِ تَمْلآنِ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ))

پاداشتی گوتنی: (سبحان الله) و (الحمدلله)

(پاداشتی) گوتنی: (سبحان الله) و (الحمدلله) نێوان ئاسمان و زەوی پڕ دەکات.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ المَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ))

سوننەتی (تحية المسجد)

ئەگەر یەکێکتان هاتە مزگەوت با دوو ڕکات نوێژ بکات، پێش ئەوەی دابنیشێ.

چارەسەر وەرگرتن به ڕەشکه

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((فِي الحَبَّةَ السَّوْدَاءَ شفاء مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلَّا السَّامَّ))

ڕەشکه چارەسەری هەموو نەخۆشییەکی تێدایه جگە لە مردن.

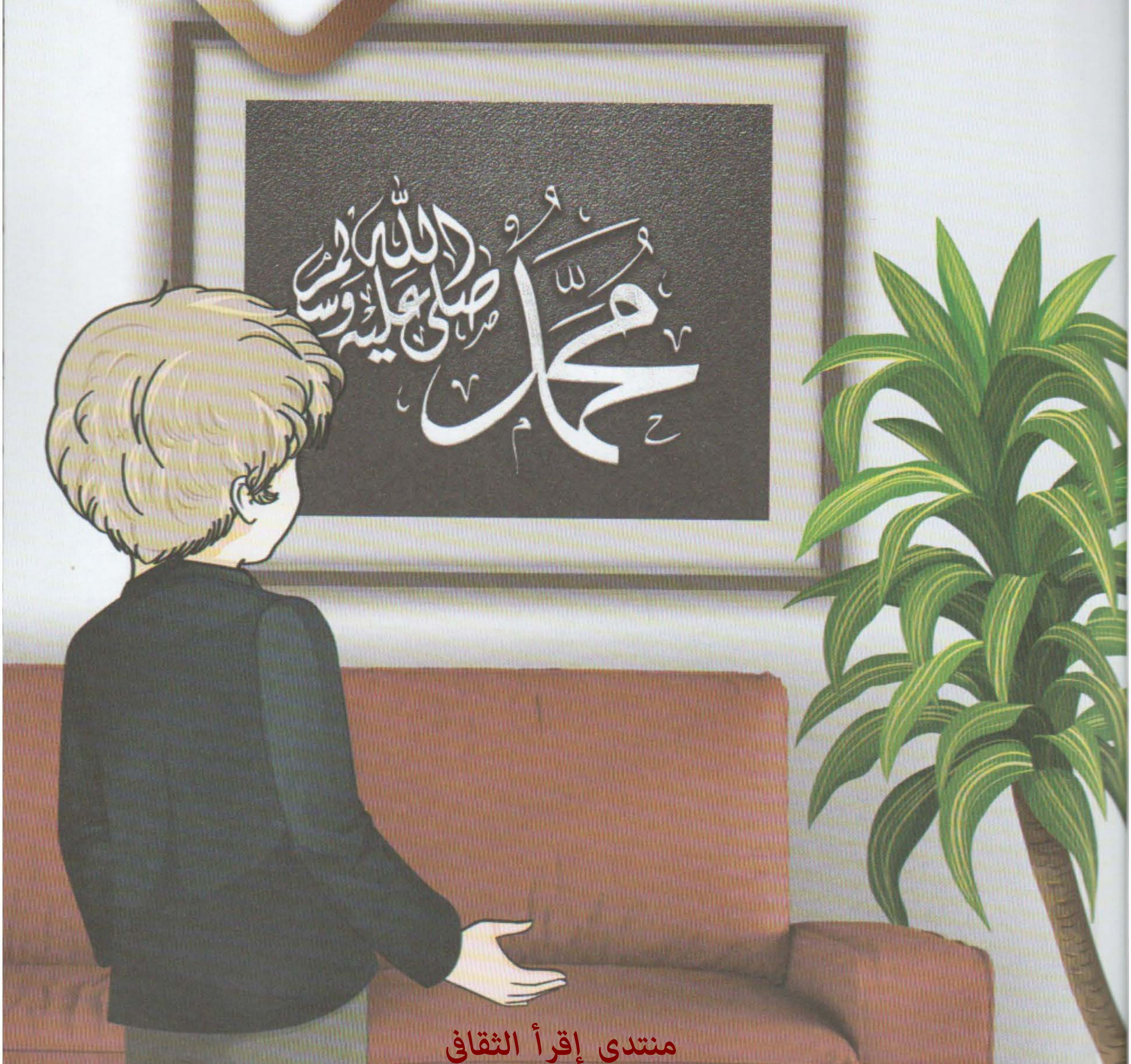

صەڵاواتدان لەسەر خۆشەویست و تکاکار(ﷺ)

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِذَا كَانَ يَوْمُ الجُمُعَةِ وَلَيْلَةُ الجُمُعَةِ فَأَكْثِرُوا الصَّلَاةَ عَلَيَّ))

ئەگەر لە ڕۆژ و شەوی هەینی دابوون
ئەوە صەڵاواتم زۆر لەسەر بدەن.

له فیقهـ و تێگەیشتن له شەونوێژ

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إذا قامَ أحدُكُم منَ اللَّيلِ، فليفتتِحْ صلاتَهُ بركْعتينِ خفيفتينِ))

ئەگەر یەکێکتان لە شەودا هەڵسا، با سەرەتا بە دوو ڕکاتی سووک و ئاسان دەست پێبکات.

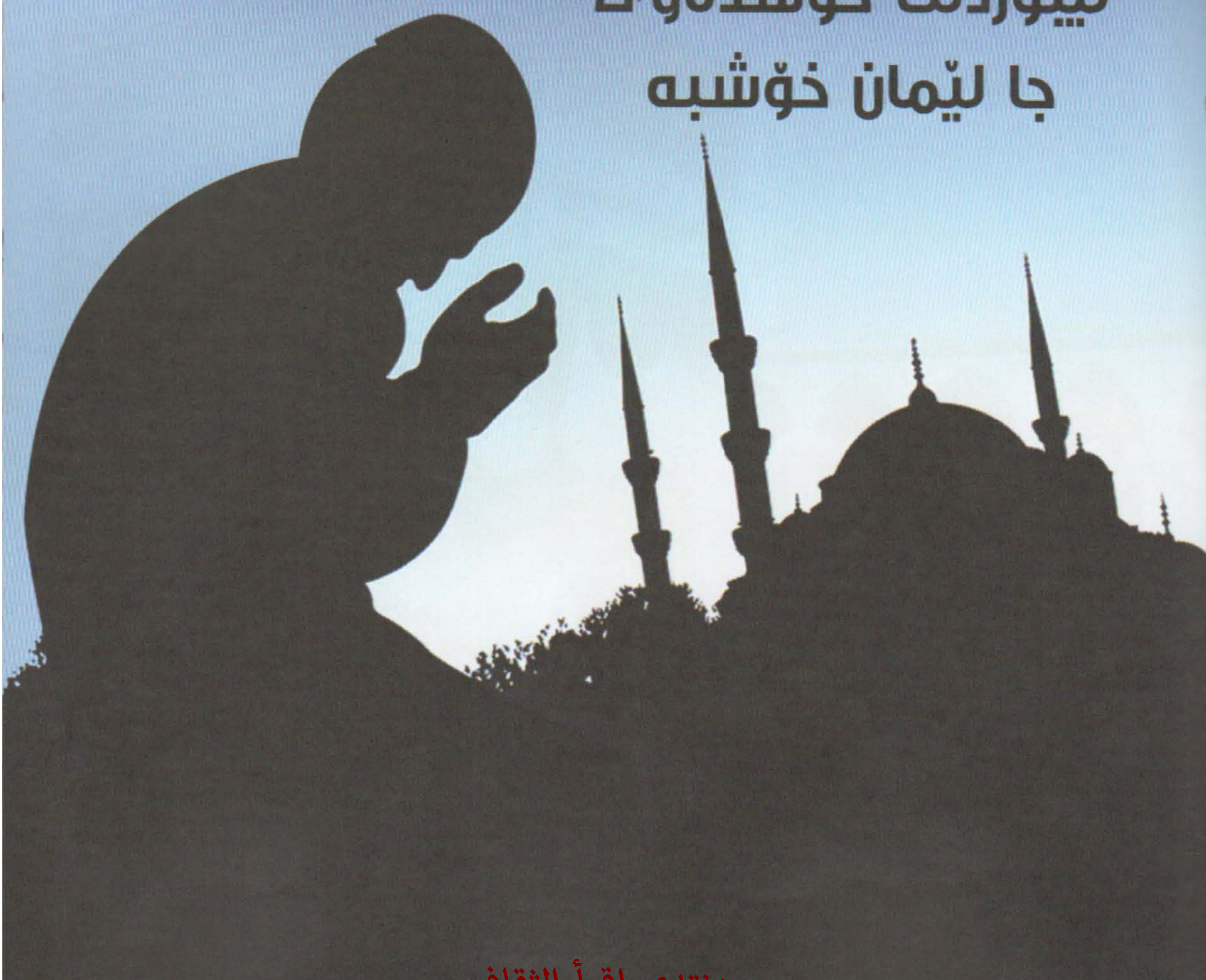
قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إذا سألتم اللهَ فاسألوه ببطونِ أكفِّكم، ولا تسألوه بظهورِها))

له ئادابی دوعا کردن

ئەگەر پاڕانەوە لە خوا بە ناو لەپی دەستتان داوا بکەن، نەک بە پشتی دەستتان.

خوایە گیان تۆ لێبوردەی لێبوردنت خۆشدەوێ جا لێمان خۆشبە

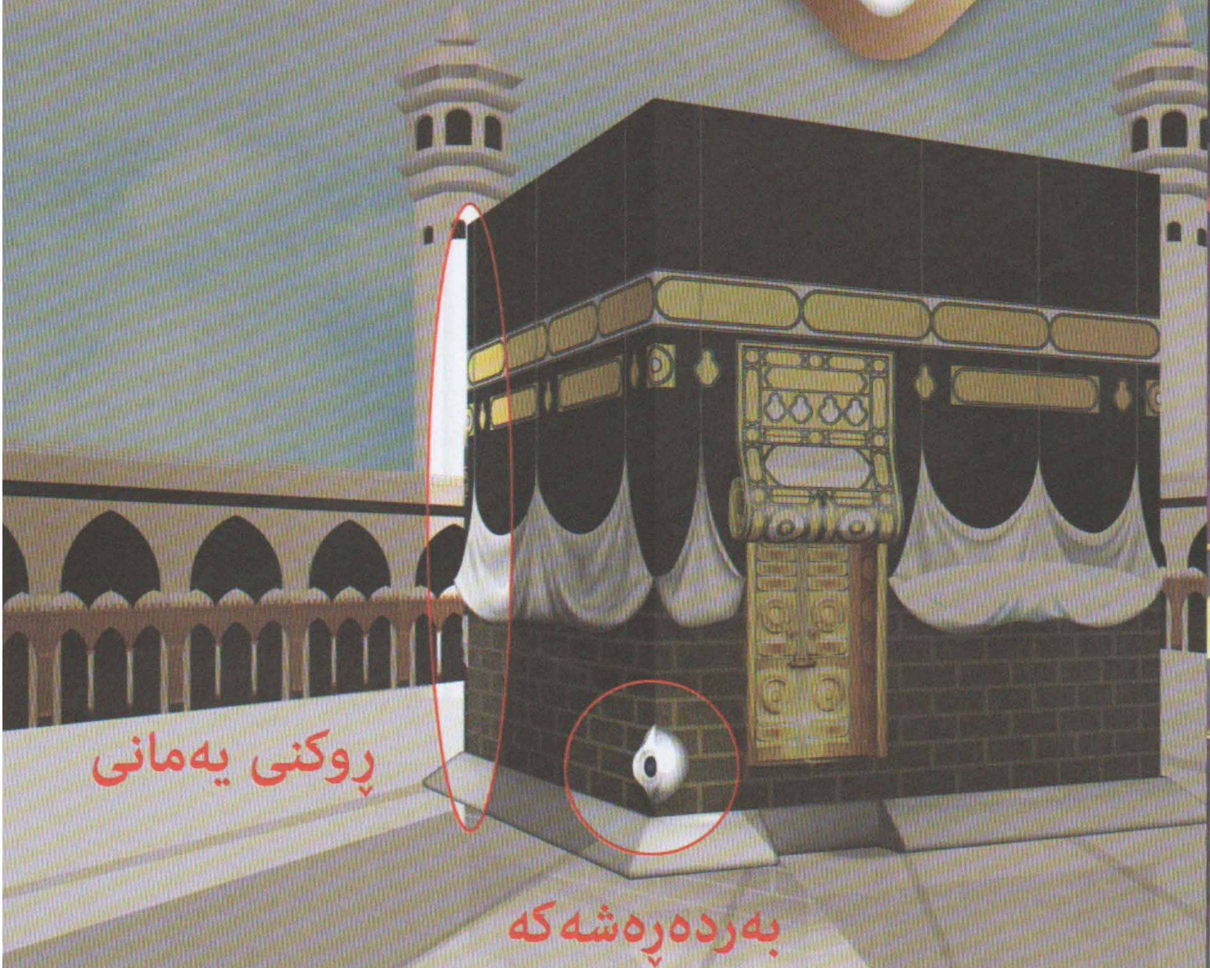

دەست لێدانی بەردە ڕەشەکە و ماچ کردنی

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إنَّ مسحَ الحجرِ الأسودِ،والركنَ اليمانيَّ،يَحُطَّانِ الخطايا حطًّا))

دەستهێنان بە بەردەڕەشەکە و ڕوکنی یەمانی گوناح هەڵدەوەرێنن، چ هەڵوەرینێک!!

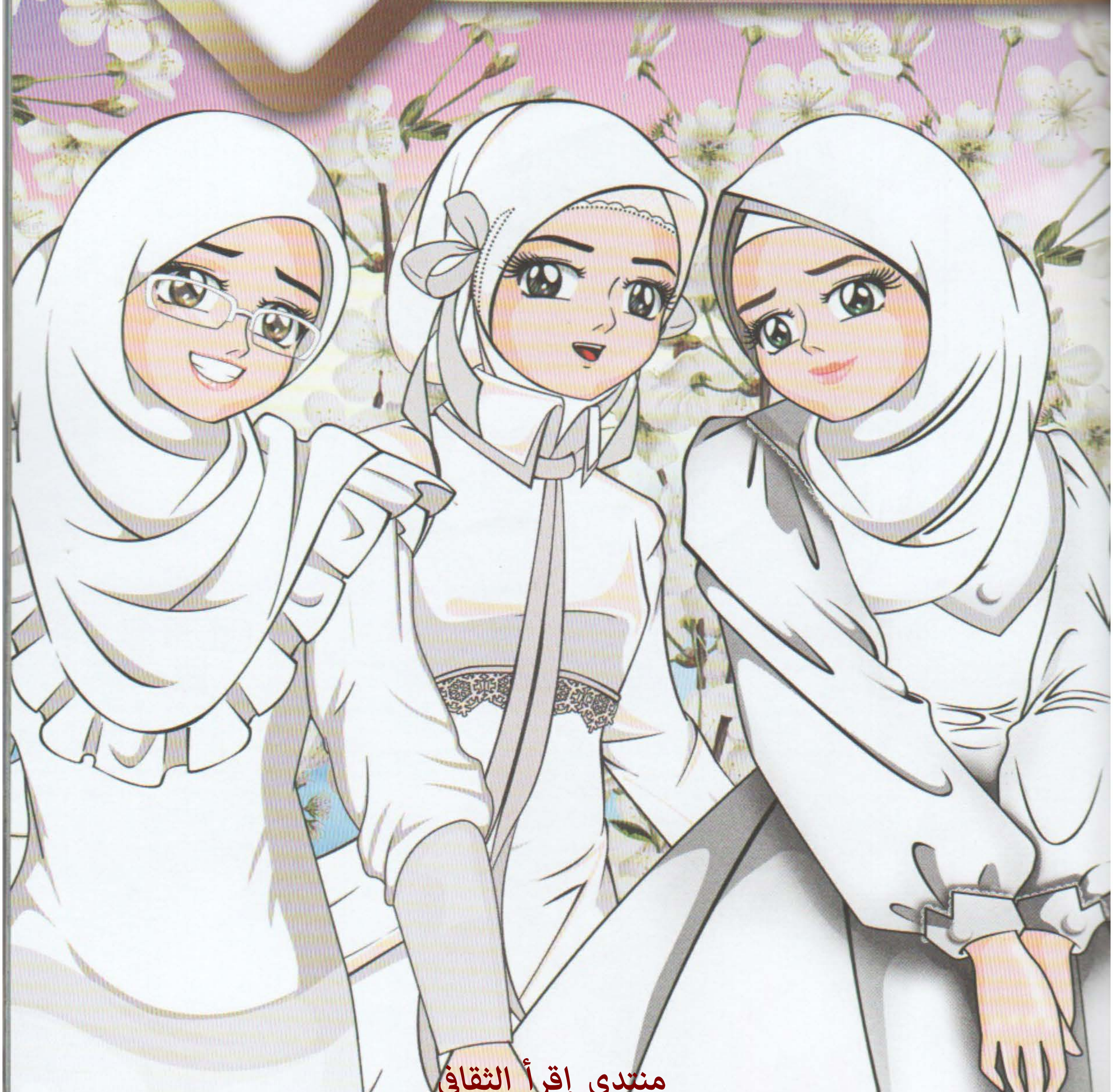

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((البسوا الثّيابَ البيضَ فإنّها أطيَبُ وأطهرُ وَكفّنوا بها موتاكم))

باشترین پۆشاك، پۆشاکی سپییه

پۆشاکی سپی بپۆشن، چونکه پاکتر و چاکتره،
وه مردووه‌کانیشتانی تێدا کفن بکه‌ن.

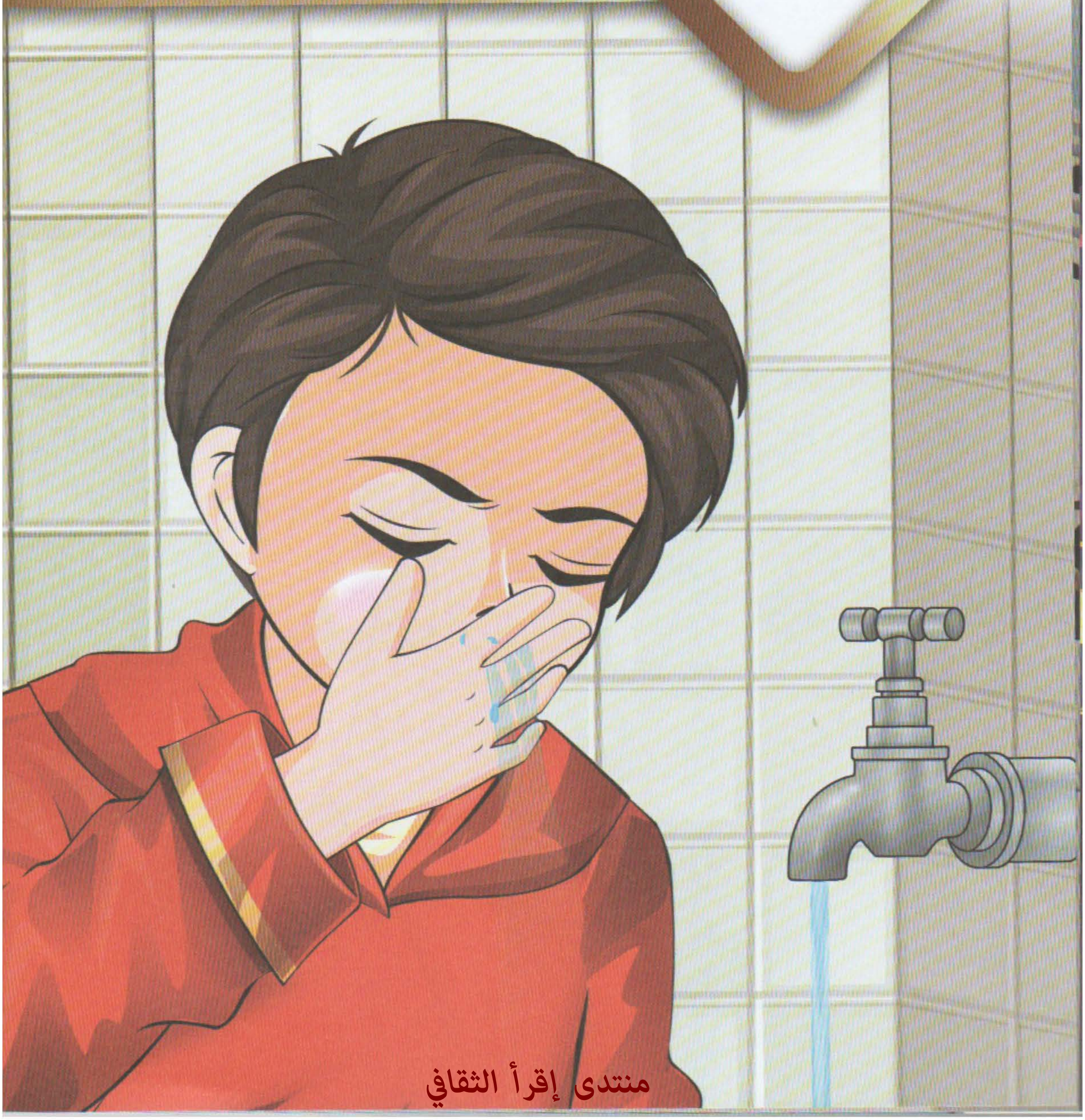

ئاو لە لووت وەردان و فڕێدانی

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَجْعَلْ فِي أَنْفِهِ مَاءً ثُمَّ لِيَنْتَثِرْ))

ئەگەر یەکێکتان دەستنوێژی شۆرد با ئاو بخاتە لووتی و دوایی فڕێی بداتەدەر.

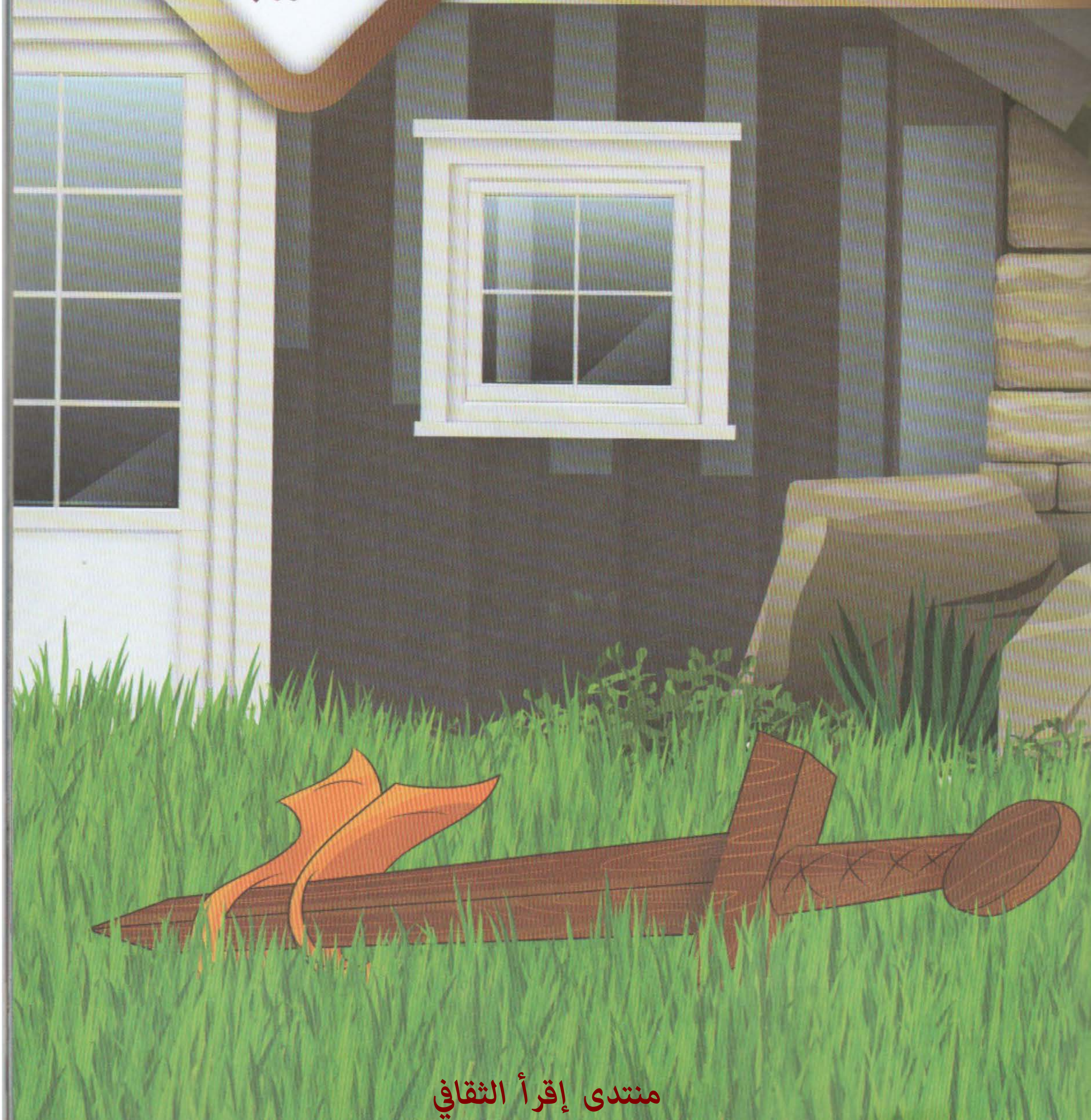

خۆدوورگرتن له کەوتنه نێو ئاشووب

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِذَا كَانَتِ الفِتْنَةُ بَيْنَ المُسْلِمِينَ فَاتَّخِذْ سَيْفاً مِنْ خَشَبٍ))

ئەگەر ئاشووب کەوتە نێو مسوڵمانان با شمشێرەکەت لە دار بێت.

حەز کردن بە چاکەی مسوڵمانان

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ))

یەکێک لە ئێوە بە بڕواداری (تەواو) دانانرێ تا چی بۆ خۆی پێخۆشە، بۆ برای مسوڵمانی خۆی پێی خۆش دەبێ.

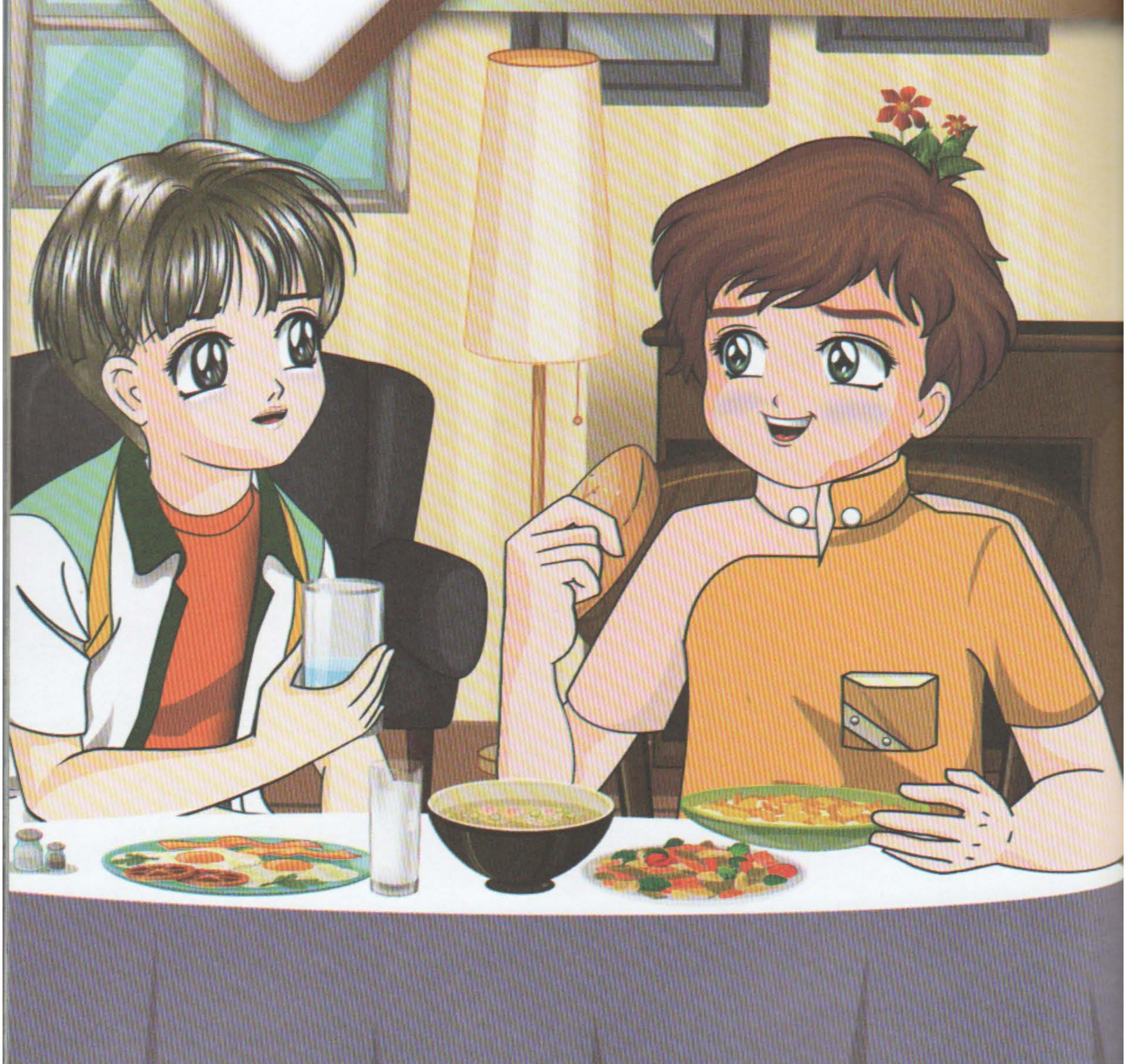

ڕێزگرتن لە میوان و ماوەی میوانداریەتی

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((الضيافَةُ ثلاثَةُ أيَّامٍ ، فما كانَ وراءَ ذلِكَ فهو صدقَةٌ))

ماوەی میوانداری سێ ڕۆژە، زیاتر لەوە چاکەیەکە (خاوەن ماڵ دەیکات).

گرنگی
وردبوونەوە لە کاردا

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إِنَّ اللّٰهَ تعالى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلاً أَنْ يُتْقِنَهُ))

خوا پێی خۆشە ئەگەر یەکێکتان کارێکی ئەنجامدا بە وردبوونەوە و جوانی بیکات.

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إِنَّ اللهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الكِتَابِ أَقْوَاماً وَيَضَعُ بِهِ آخَرِينَ))

پێگە و پلەی هەڵگرانی قورئان

خوا کۆمەڵێک کەس بەرزدەکاتەوە بەم قورئانە و هەندێکیشی پێ نزم دەکاتەوە.

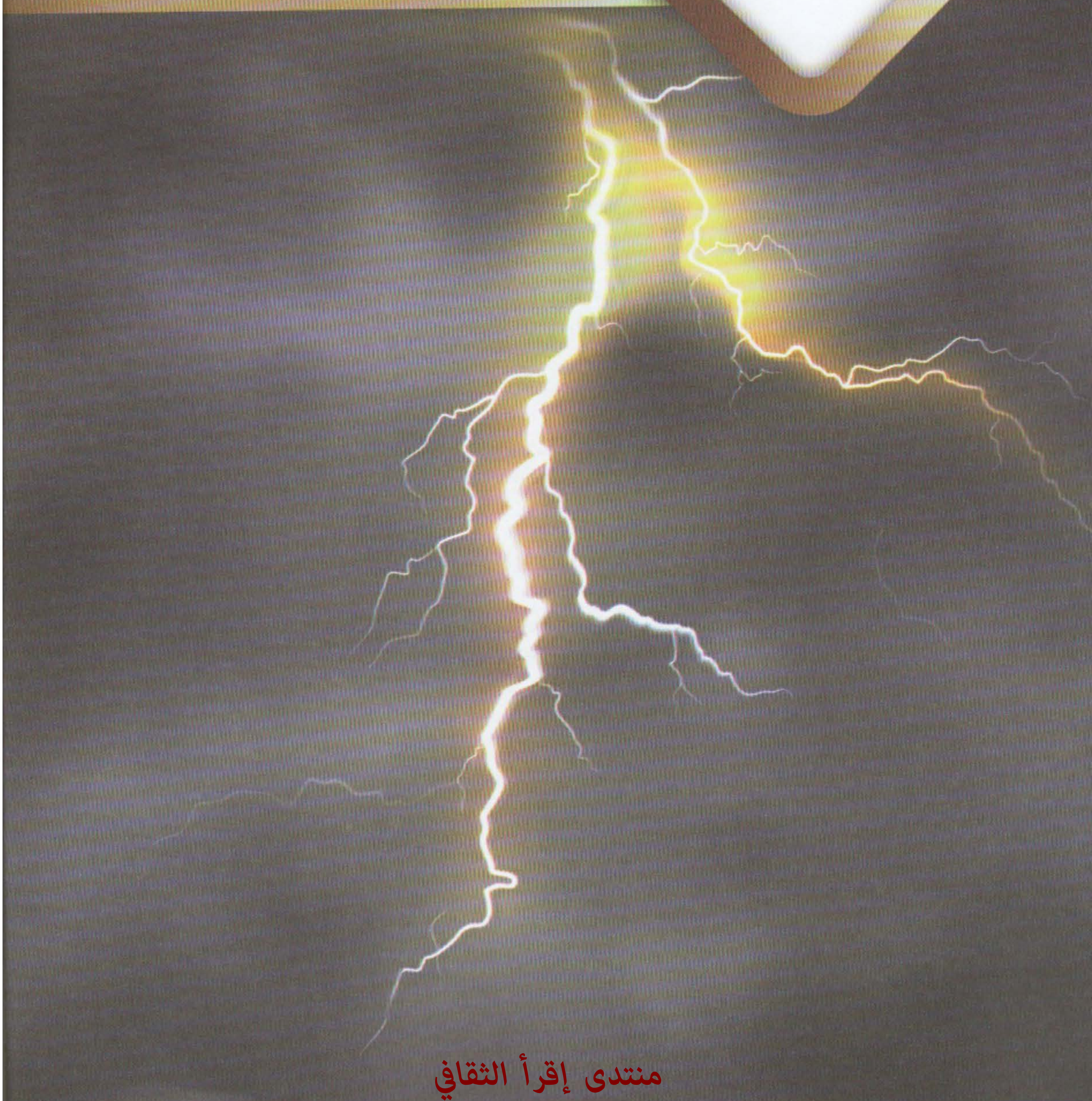

وریابوون له جنێودان به هاوەڵان

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ وَالمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ))

هەرکەس جنێو بە هاوەڵانم بدات نەفرینی خوا و فریشتە و تێکڕای خەڵکی لەسەربێ.

گەورەیی و چاکەی دایکی بڕواداران عائیشە

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((فَضلَ عائشةَ على النِّساءِ، كفَضلِ الثَّريدِ علَى سائرِ الطَّعامِ))

پێگە و چاکەی عائیشە لەسەر ئافرەتانی دی، وەک پێگە و چاکەی ثەریدە بەسەر هەموو خواردنەکانی دیکەوە.

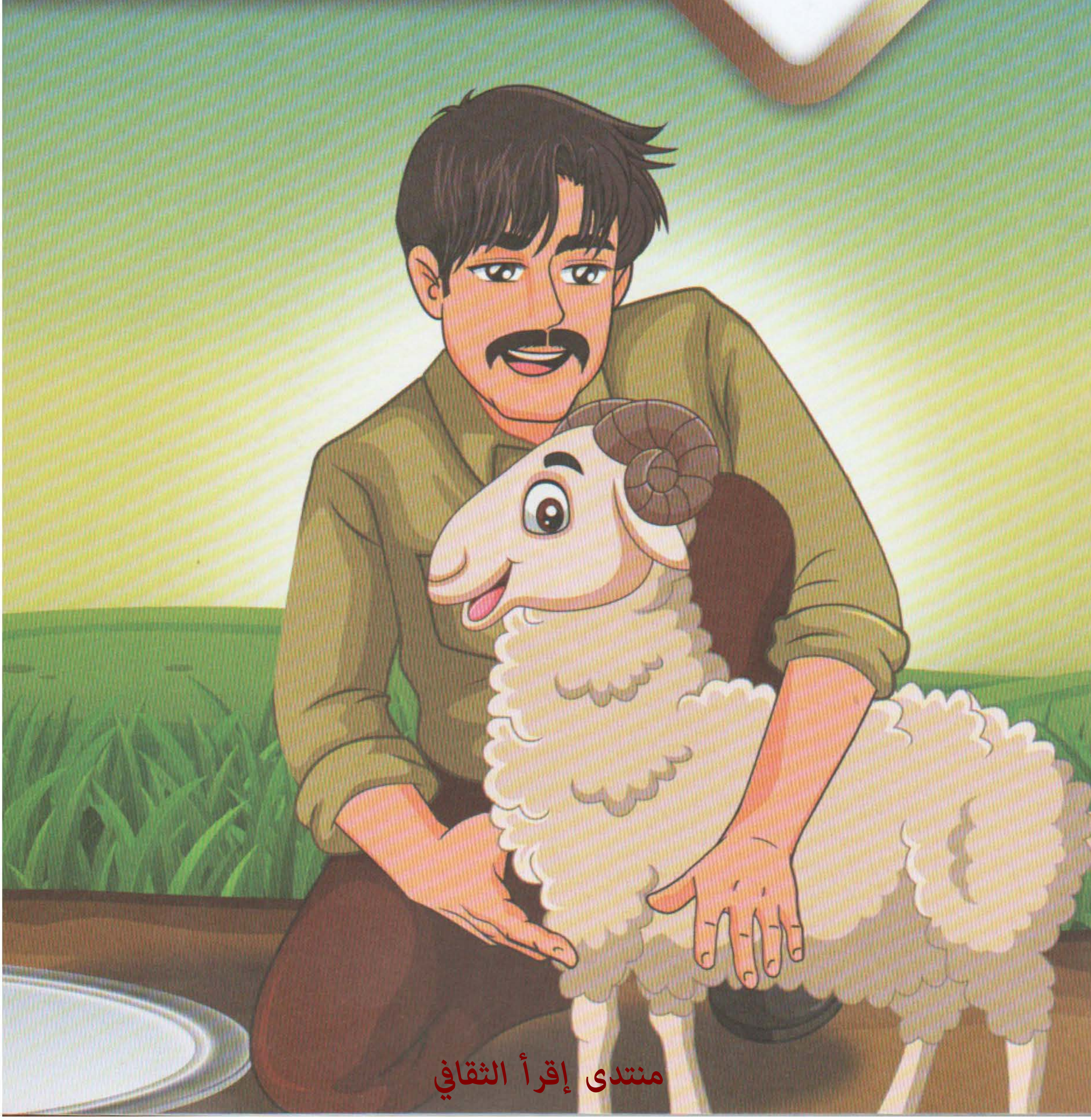

هاندانی کەسی هەبوو بۆ قوربانیکردن

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُضَحِّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا))

هەر کەس توانای قوربانیکردنی هەیە و نایکات، با نزیک نەبێتەوە لە شوێنی نوێژکردنمان.

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((اللهمَّ اكفِنِي بحلالِك عن حَرامِك،وأغنِني بفَضلِك عمَّن سِواك))

دوعای جێبەجێ بوونی پێداویستی

خوایە بە حەڵاڵت بێ پێویستم بکە لە حەرامت، بە گەورەیی خۆت بێ نیازم بکە لە جگە لە خۆت.

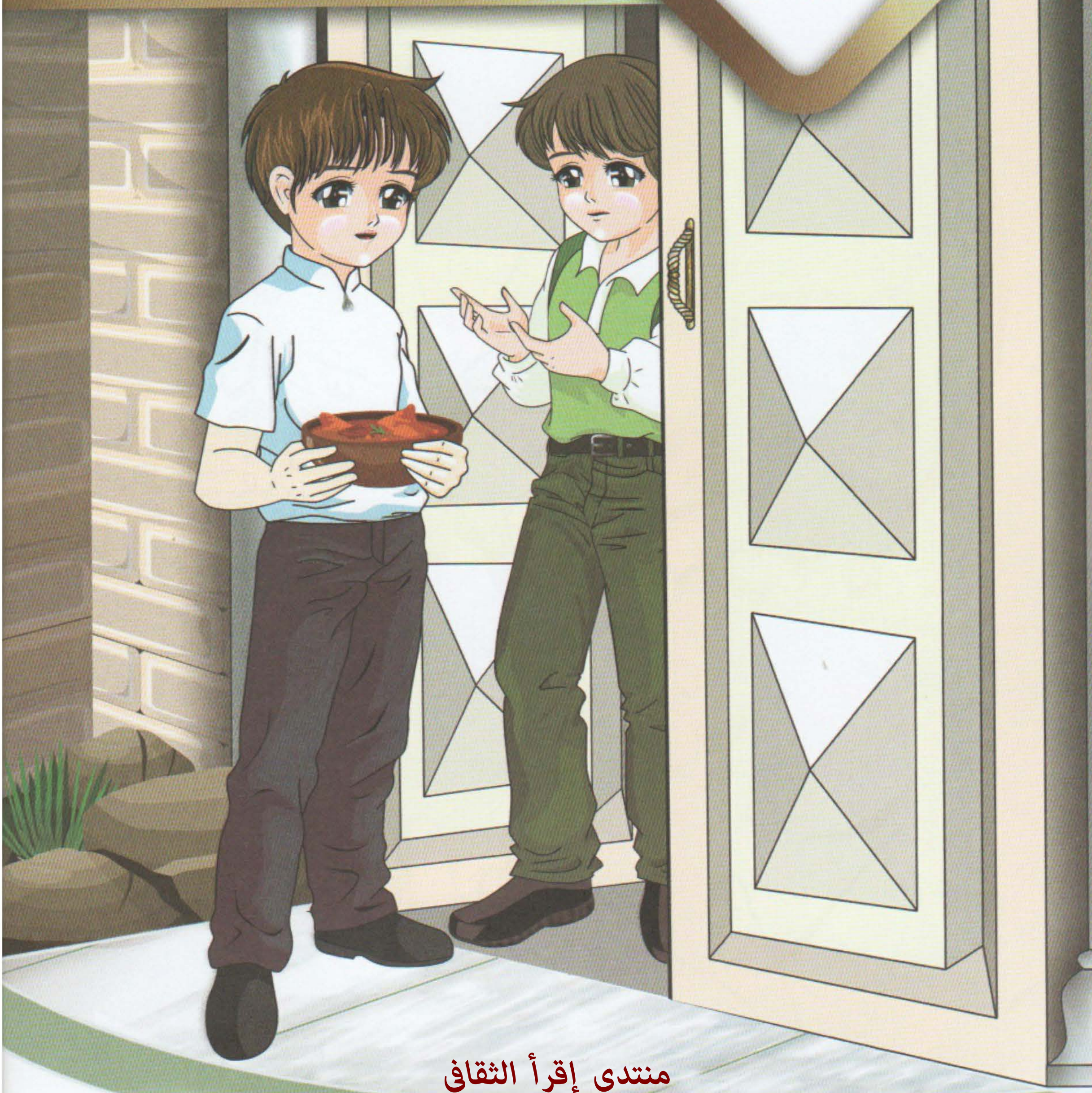

ڕاسپاردن بە چاکبوون لەگەڵ دراوسێ

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ))

بەردەوام جبریل ڕایدەسپاردم بە باشبوون لەگەڵ دراوسێ، تا گومانم برد (دراوسێ) میرات لە دراوسێ دەگرێ.

سیفەتی دەجالی کوێر

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((الدَّجَّالُ لا يُولَدُ لهُ، ولا يَدخُلُ المدِينَةَ، ولا مَكَّةَ))

دەجال منداڵی نابێ (نەزۆکە)، وە ناتوانێ بچێتە نێو شاری: مەدینە و مەککە.

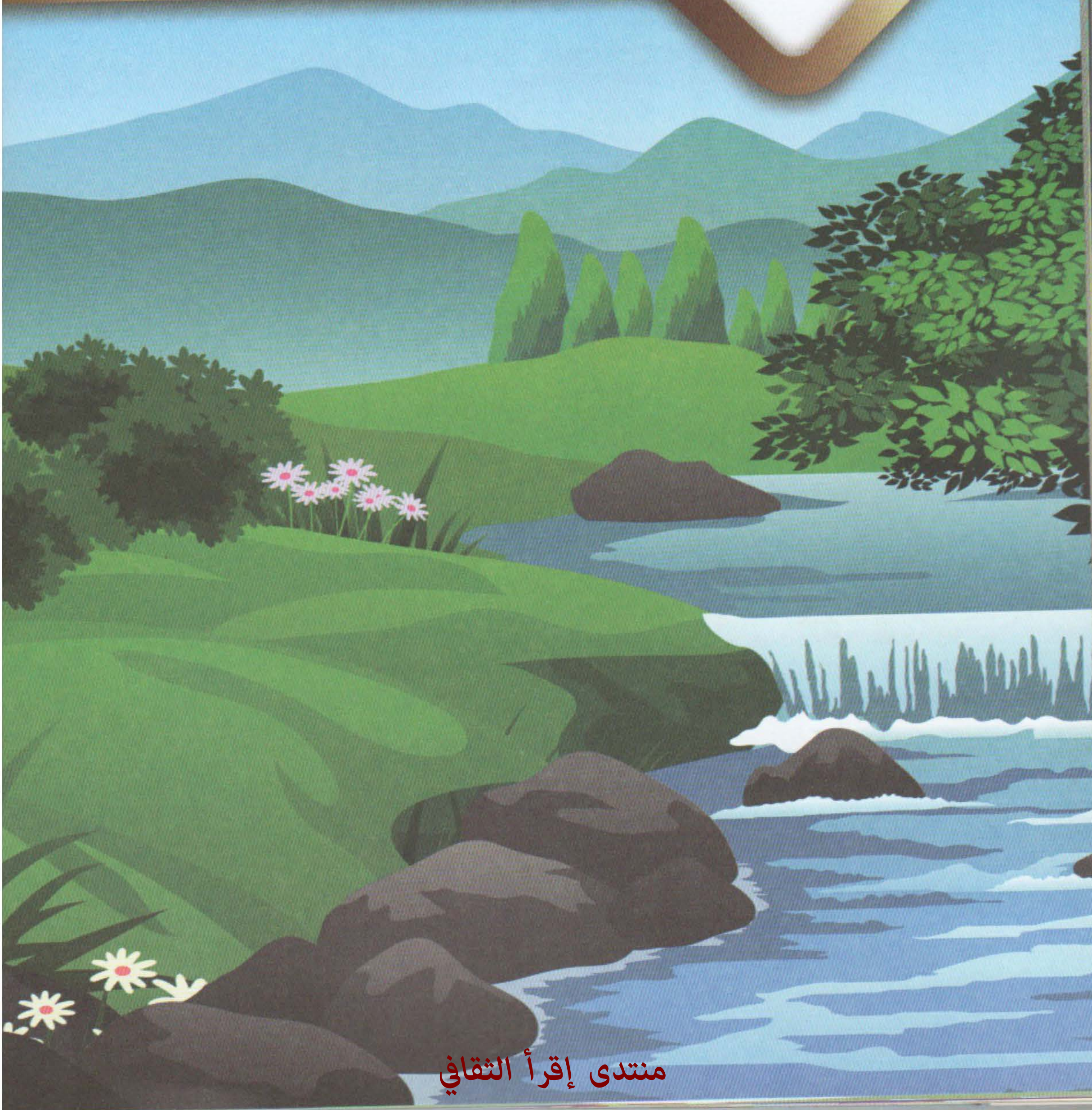

هەواڵدانی پێغەمبەر(ﷺ) بە هەندێ لە کاروبارە پەنهانەکان

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((لا تقومُ السَّاعةُ حتَّى تعودَ أرضُ العربِ مُروجًا وأنْهارًا

ڕۆژی دوایی ڕوونادات هەتا زەوی عەرەب دەبێتەوە بە باخچە و سەوزایی و ئاوی زۆر دەبێ.

له دوعایەکانی پێغەمبەر (ﷺ)

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((اللَّهمَّ إنِّي أسألُك عِلمًا نافعًا ورِزقًا طيِّبًا وعمَلًا مُتقبَّلًا))

خوایە داوای زانستێکی بە سوود و ڕزقێکی حەڵاڵ و کردەوەیەکی قبووڵکراوت لێدەکەم.

قورئان خوێندن له كاتی چالاكی و حەزكردن

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :

((اقْرَؤُوا القُرْآنَ ما ائْتَلَفَتْ عليه قُلُوبُكُمْ،فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فَقُومُوا

قورئان بخوێنن تا دڵەكانتان یەكانگیره لەگەڵی، ئەگەر ڕاجیابوون لەگەڵی هەڵسن (وازی لێ بێنن).

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إنْ قامتْ على أحدِكُم القِيامةُ، وفي يَدِه فَسيلةٌ فَليغْرِسْها))

بەردەوامبوون لەسەر کارە چاکەکان

ئەگەر قیامەت بەسەر یەکێکتاندا هات و ئەو نەمامێکی لە دەستدا بوو، با بینێژێ.

پێگە و گەورەیی ئەبو بەکر و عومەر (رضي الله عنهم)

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((اِقْتَدوا بالَذَيْنِ مِنْ بَعْدِي مِنْ أَصْحَابِي أَبُو بَكْرٍ وعُمَرَ))

شوێن ئەو دووانەی دوای من بکەون لە هاوەڵانم: ئەبو بەکر و عومەر.

دەرخستنی چاکەی خوا بە بەندەوە، وەك سوپاسگوزاریی

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إنَّ الله يُحِبُّ أن يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِه علَى عَبْدِهِ))

خوا پێی خۆشە شوێنەواری چاکەکانی
بەسەر بەندەکەیەوە ببینێ.

زۆر سوێندخواردن لە کاتی کڕین و فرۆشتن

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ ﷺ :

((إيَّاكُمْ وكَثْرَةَ الحَلِفِ في البَيْعِ، فإنَّه يُنفِّقُ، ثُمَّ يَمْحَقُ))

خۆتان بپارێزن لە زۆر سوێندخواردن لە مامەڵە، چونکە کاڵاتان پڕفرۆش دەکا و دواییش بەرەکەتی ناهێڵێ.

40

ئەو قسەی لە کاتی ستایشکردنی مسوڵمان دەگوترێ

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((أَحْسِبُ فُلَانًا، واللّٰهُ حَسِيبُهُ، ولَا أُزَكِّي علَى اللّٰهِ أحَدًا))

پێم وایە فڵان وایە، خوا باشتر دەزانێ، من لەسەرووی خواوە کەس ستایش ناکەم.

ملکەچبوونی تەواو بۆ خوای بەرز

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((اللَّهُمَّ لا مَانِعَ لِما أَعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِما مَنَعْتَ))

خوایە هەرچی تۆ بیبەخشی ڕێگری بۆ نییە و هەرچی تۆ ڕێگری بیت، بەخشەری بۆ نییە.

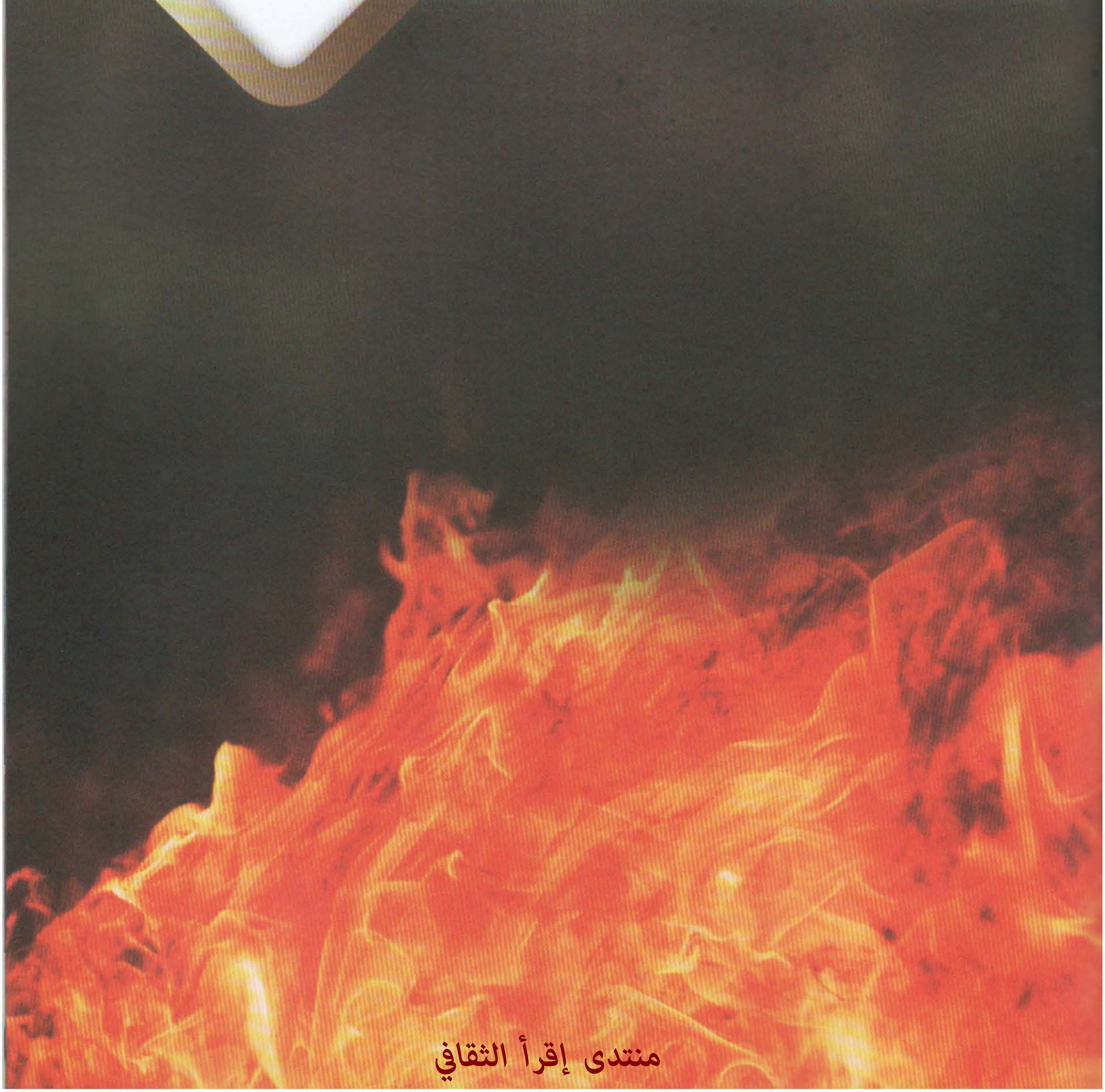

مەزنی کڵپەی ئاگری دۆزەخ

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((نَارُكُمْ هَذِهِ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءاً مِنْ نَارِ جَهَنَّم))

ئەو ئاگرەی دونیاتان بەشێکە لە حەفتا بەشی ئاگری دۆزەخ.

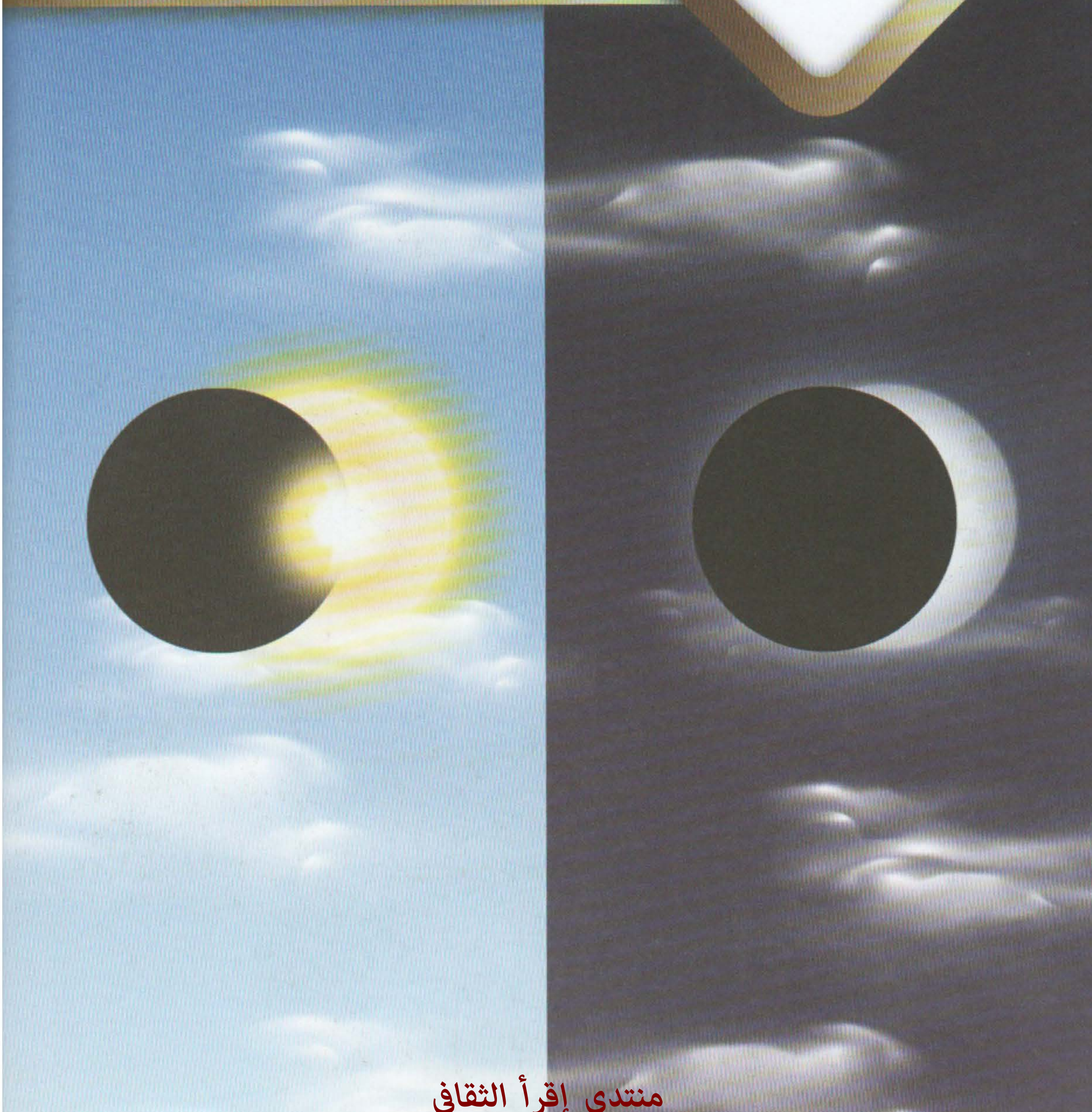

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((إِنَّ الشَّمْسَ والقَمَرَ لا يَخْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ ولَا لِحَيَاتِهِ))

دیاردەی خۆرگیران و مانگ گیران

بێگومان خۆرو مانگ ناگیرێن لەبەر مردن و لە دایک بوونی هیچ کەسێک.

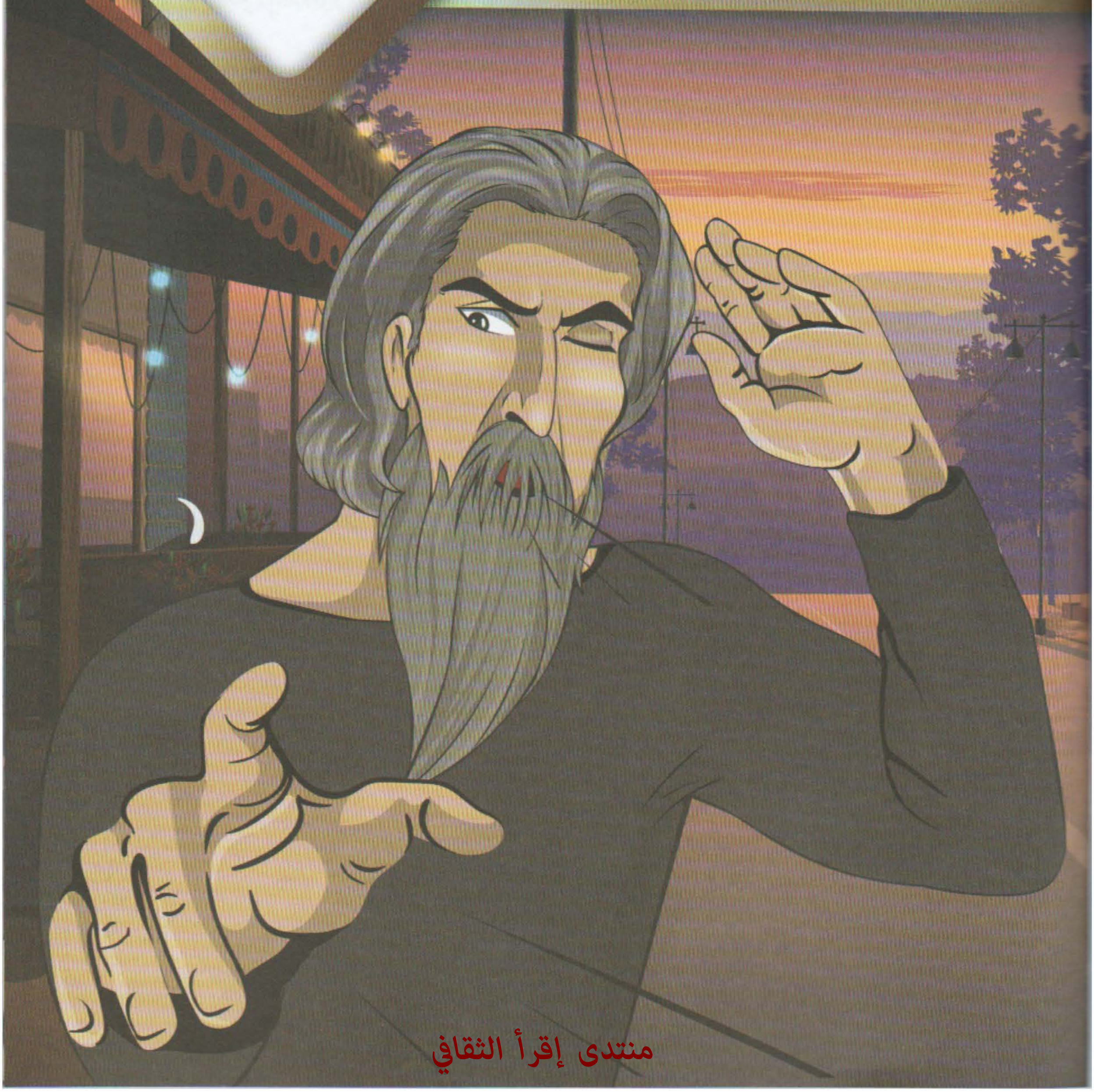

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((ليسَ المؤمنُ بالطَّعَّانِ ولااللَّعَّانِ ولاالفاحشِ ولاالبَذيءِ))

پاراستنی زمان له خراپه

ئیماندار تانه لێدەر و نەفرین لێکەر و قسەی ناشیرینکەر و زمان شڕ و جنێوفرۆش نییە.

پەناگرتن بە خوا لە سیفەتە خراپەکان

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ :

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ العَجْزِ، وَالْكَسَلِ، وَالْجُبْنِ، وَالْبُخْلِ))

خوایە من پەنات پێ دەگرم لە بێ توانایی و تەنبەڵی و ترسنۆکی و ڕەزیلی.

دوعای پێغەمبەر(ﷺ) بۆ بەرەکەتداری مەدینە

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ بالمَدِينَةِ ضِعْفَيْ ما جَعَلْتَ بمَكَّةَ مِنَ البرَكَةِ))

خوایە چەند بەرانبەری ئەو بەرەکەتەی خستووتەتە مەککە، بەرەکەت بخەیتە مەدینە.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((إِذا وَطِئَ أَحدُكم بنَعلِه الأَذَى، فَإِنَّ التُّراب لهُ طهورٌ))

چۆنیەتی پاککردنەوەی پێڵاو

ئەگەر پێڵاوی یەکێکتان پیسی پێوە بوو، با بە زەوی دابێنێ، چونکە پاککەرەوەیە بۆی.

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((لا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أنْ يَهْجُرَ أخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ))

سەرزەنشتکردنی قسە دابڕین لەگەڵ برای مسوڵمان

بێگومان حەڵاڵ نییە بۆ هیچ مسوڵمانێک سێ شەو زیاتر قسە دابڕێ لەگەڵ براکەیدا.

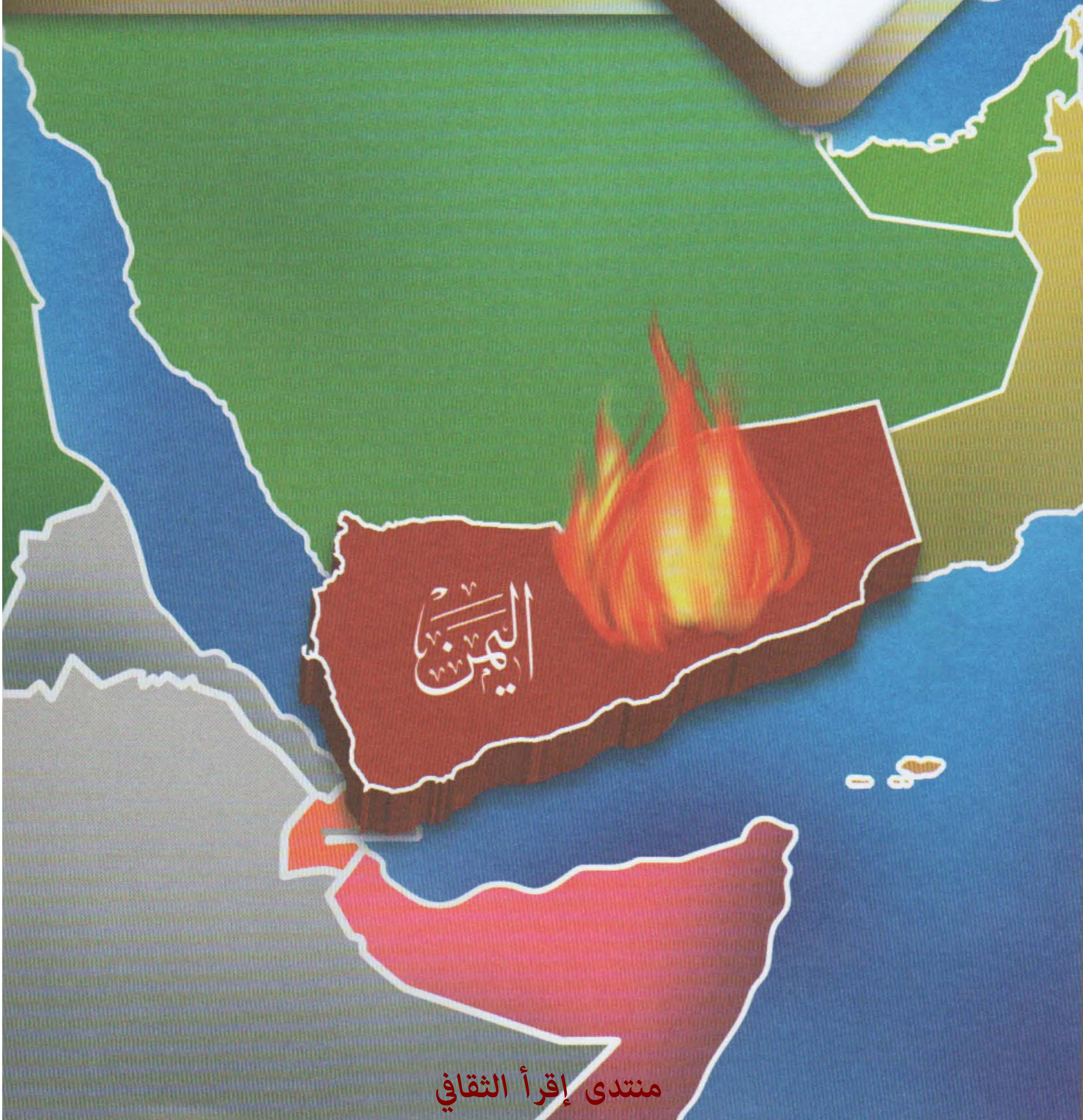

بەڵایەك پێش هاتنی قیامەت

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ :

((سَتَخْرُجُ نارٌ من حَضْرَمَوْتَ قبلَ يومِ القيامةِ تَحْشُرُ الناسَ))

لەمەودوا ئاگرێک لە ناوچەی حەزرەموت دەردەچێ پێش ڕۆژی دوایی و خەڵک کۆدەکاتەوە.

پەناگرتن بە خوا لە ئاشووبی دەجال

قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ :

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِن شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ))

خوایە من پەنا بە تۆ دەگرم لە خراپەی ئاشووبی مەسیحی دەجال.

فەرموودەکانی پێغەمبەر

١ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((كلوا، واشرَبوا، وتصدَّقوا، والبَسوا في غيرِ إسرافٍ ولا مَخِيلةٍ))

٢ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا سجدَ أحدُكُم فليعتَدِلْ، ولا يفترِشْ ذراعَيهِ افتراشَ الكلبِ))

٣ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اجتمِعوا على طعامِكم واذكروا اسمَ اللهِ يُبارَكْ لكم فيه))

٤ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَضَعْ كَفَّيْهِ عَلَى وَجْهِهِ وَلْيَخْفِضْ صَوْتَهُ))

٥ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا أرادَ اللهُ بأهلِ بيتٍ خيرًا أدخلَ عليهِمُ الرِّفقَ))

٦ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا سمعتم نِباحَ الكلابِ ونهيقَ الحمارِ بالليلِ فتعوذوا باللهِ))

٧ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((ما كرِهْتَ أن يراه النَّاسُ ، فلا تَفْعَلْهُ إذا خَلَوْتَ))

٨ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((الحَمْدُ لِلهِ الذي أحيانا بَعْدَ ما أماتَنا ، وإِلَيْهِ النُّشُورُ))

٩ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصاً دَخَلَ الجَنَّةَ))

١٠ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((أُحِلَّ الذَّهبُ والحريرُ للإناثِ من أمَّتي وحُرِّمَ على ذُكورِها))

١١ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((أَنَا مُحَمَّدٌ، وَأَحْمَدُ، وَالْمقفّي، وَالْحَاشِرُ، وَنَبِيُّ التَّوْبَةِ، وَنَبِيُّ الرَّحْمَةِ))

١٢ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اِعْلَمْ أَنَّ في الصَّبْرِ عَلَى مَا تَكْرَهُ خَيْراً كَثِيراً))

١٣ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((سُبْحَانَ اللهِ وَالحَمْدُ للهِ تَمْلَآنِ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ))

١٤ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ المَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ))

١٥ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((فِي الحَبَّةَ السَّوْدَاءَ شِفاء مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلَّا السَّامَّ))

١٦ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا كَانَ يَوْمُ الجُمْعَةِ وَلَيْلَةُ الجُمْعَةِ فَأَكْثِرُوا الصَّلَاةَ عَلَيَّ))

١٧ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا قامَ أحدُكُم منَ اللَّيلِ ، فليفتتحْ صلاتَهُ بركْعتينِ خفيفتينِ))

١٨ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا سَألْتُم اللهَ فاسْألوه ببطونِ أكفّكم ، ولا تَسْألوه بظهورِها))

١٩ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إنَّ مسحَ الحجرِ الأسودِ ، والركنَ اليمانيّ ، يَحُطَّانِ الخطايا حطًّا))

٢٠ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((البسوا الثّيابَ البيضَ فإنَّها أطيَبُ وأطهرُ وَكفِّنوا بها موتاكم))

٢١ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَجْعَلْ فِي أَنْفِهِ مَاءً ثُمَّ لِيَنْتَثِرْ))

٢٢ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا كَانَتِ الفِتْنَةُ بَيْنَ المُسْلِمِينَ فَاتَّخِذْ سَيْفاً مِنْ خَشَبٍ))

٢٣ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ))

٢٤ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اِتَّقِ دَعْوَةَ المَظْلُومِ فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللهِ حِجَابٌ))

٢٥ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِنَّ اللهَ تعالى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلاً أَنْ يُتْقِنَهُ))

٢٦ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إِنَّ اللهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الكِتَابِ أَقْوَاماً وَيَضَعُ بِهِ آخَرِينَ))

٢٧ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ وَالمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ))

٢٨ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((فَضلَ عائشةَ على النِّساءِ ، كفَضلِ الثَّريدِ على سائرِ الطَّعامِ))

٢٩ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُضَحِّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا))

٣٠ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللهُمَّ اكفِنِي بحلالِك عن حَرامِك،وأغنِني بفضلِك عمَّن سِواك))

٣١ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ))

٣٢ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((الدَّجَّالُ لا يُولَدُ لهُ ، ولا يَدخلُ المدينةَ ، ولا مَكَّةَ))

٣٣ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((لا تقومُ السَّاعةُ حتَّى تعودَ أرضُ العربِ مُروجًا وأنهارًا))

٣٤ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللَّهمَّ إنِّي أسألُك عِلمًا نافعًا ورِزقًا طيِّبًا وعمَلًا مُتقبَّلًا))

٣٥ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اقْرَؤُوا القُرْآنَ ما ائْتَلَفَتْ عليه قُلُوبُكُمْ، فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فَقُومُوا))

٣٦ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إنْ قامتْ على أحدِكم القِيامةُ ، وفي يدِه فَسيلةٌ فليَغرِسْها))

٣٧ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اِقْتَدوا بالذَيْنِ مِنْ بَعْدِي مِنْ أَصْحَابِي أَبُو بَكْرٍ وعُمَرَ))

٣٨ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إنَّ اللهَ يُحِبُّ أن يَرى أثَرَ نِعْمَتِه على عَبْدِهِ))

٣٩ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إيَّاكُمْ وكَثْرَةَ الحَلِفِ في البَيْعِ ، فإنَّه يُنفِّقُ ، ثُمَّ يَمْحَقُ))

٤٠ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((أحْسِبُ فُلَانًا، واللَّهُ حَسِيبُهُ، ولَا أُزَكِّي علَى اللَّهِ أحَدًا))

٤١ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللَّهُمَّ لا مَانِعَ لِما أعْطَيْتَ ، ولَا مُعْطِيَ لِما مَنَعْتَ))

٤٢ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((نَارُكُمْ هَذِهِ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءاً مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ))

٤٣ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إنَّ الشَّمْسَ والقَمَرَ لا يَخْسِفَانِ لِمَوْتِ أحَدٍ ولَا لِحَيَاتِهِ))

٤٤ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((ليسَ المؤمنُ بالطَّعَّانِ ولاِ اللَّعَّانِ ولاِ الفاحشِ ولاِ البَذيءِ))

٤٥ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللَّهُمَّ إنِّي أعُوذُ بكَ مِنَ العَجْزِ، وَالْكَسَلِ، وَالْجُبْنِ، وَالْبُخْلِ))

٤٦ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللَّهُمَّ اجْعَلْ بالمَدِينَةِ ضِعْفَيْ ما جَعَلْتَ بمَكَّةَ مِنَ البَرَكَةِ))

٤٧ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((إذا وَطِئَ أحدُكم بنعلِه الأَذَى ، فَإنَّ التُّرابَ لهُ طهورٌ))

٤٨ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((لا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أنْ يَهْجُرَ أخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ))

٤٩ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((سَتَخْرُجُ نارٌ من حَضْرَمَوْتَ قبلَ يومِ القيامةِ تَحْشُرُ الناسَ))

٥٠ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ : ((اللَّهُمَّ إنِّي أعُوذُ بكَ مِن شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ))

زنجیرەی ((باخچەی چاکەکاران)) بۆ منداڵان.

- زنجیرەیەکی پەروەردەیی نوێی وێنەدارە، ئامانجی ئاسانکردنی لەبەرکردنی فەرمووده بەرزەکانی پێغەمبەری خوایە(ﷺ)، بۆ ئەو کەسانەی خوازیارن: لە فێرخوازانی قوتابخانەکان و بازنەکانی مەجلیس و سەنتەرەکانی قورئان و ئەوانەشی کە زمانیان عەرەبی نییە، هەروەها پێشکەش کردنیان بە شێوەیەکی جوان و سەرنجڕاکێش.

- زنجیرەکە پێک دێت لە حەوت کتێب: یەکەمیان تایبەتە بە منداڵانی قۆناغی باخچە، ئەوانی تر بۆ قوتابیانی قۆناغی بنەڕەتین.

- زنجیرەکە پێک دێت لە ٣٥٠ فەرموودەی پێغەمبەری خوا(ﷺ) بۆ لەبەرکردن، لە هەر پەرتووکێک ٥٠ فەرموودە هەیە.
فەرموودەکانیش لە دوو سەحیحەکانی: بوخاری و موسلیم و پەرتووکە باوەڕپێکراوەکانی فەرموودە هەڵبژێردراون، لەگەڵ خۆپاراستن لەو فەرموودانەی فەرموودەناسان کۆکن لەسەر بەلاواز دانانیان، هەروەها شێوازی هەڵبژاردنەکە بە پلەبەندی لە ژمارەی وشەکان جیادەکرێتەوە، بە پێی قۆناغ و پلەکە.

- ئەو فەرموودانەی هەڵبژێردراون، مانای بەهێز و پەروەردەییان لەخۆ گرتووە، پەیوەندی بە ژیانی موسوڵمانی تازە پێگەیشتوو و هەڵسوکەوتییەوە هەیە، هەروەها هەر فەرموودەیەک وێنەیەکی نمایشکار و سەرە باسێکی ڕوونکەرەوەی لەگەڵدایە، بۆ پێکانی ئامانجەکە و ڕوونکردنەوەی مەبەستەکە.

- ئەم زنجیرە پەرتووکە، بە زمانێکی ڕەوان و ئاسان، کروان بە کوردی و دەقی فەرموودەکان بە هەردوو زمانی عەرەبی و کوردی خراونەتە ڕوو.